

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Hodnocení Místní akční skupiny Přemyslovské
střední Čechy**

Petr Chalupný

© 2022 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Petr Chalupný

Hospodářská politika a správa
Podnikání a administrativa

Název práce

Hodnocení Místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy

Název anglicky

Evaluation of a Local Action Group Přemyslovské střední Čechy

---

Cíle práce

Cílem diplomové práce je zhodnocení fungování Místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy na základě naplňování strategie komunitně vedeného místního rozvoje.

Metodika

Teoretická část práce využívá studium literatury zabývající se problematikou místních akčních skupin a rozvoje venkova. V praktické části budou využity standardní metody sociálního výzkumu skládající se ze sběru a evaluace sekundárních dat o projektech Místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy a sběrem a zpracováním primárních dat pomocí řízených rozhovorů s aktéry, kteří se podíleli na realizaci zkoumaných projektů.

Doporučený rozsah práce

60–80 stran

Klíčová slova

Rozvoj venkova, místní akční skupina, místní partnerství, CLLD

Doporučené zdroje informací

BINEK, J. KONEČNÝ, O., ŠILHAN, Z., SVOBODOVÁ, H., CHALOUPKOVÁ, M. Místní akční skupiny: leadeři venkova? Brno: GaREP, 2020. ISBN 978-80-7509-755-2

BINEK, J. *Synergie ve venkovském prostoru : paradoxy rozvoje venkova : kritické zhodnocení bariér, nástrojů a šancí rozvoje venkova*. Brno: GaREP, 2011. ISBN 978-80-904308-6-0.

BOUKALOVÁ, K. – LOŠŤÁK, M. – ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE. PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA. *Spolupráce v rozvoji venkova: vize nebo realita (případ místních akčních skupin) = Cooperation in rural development: vision or reality (the case of local action groups) : disertační práce*. Disertační práce. Praha: 2017.

PĚLUCHA, M. *Věnov na prahu 21. století : venkov a jeho rozvoj na přelomu milénia, územní dopady znalostní ekonomiky na venkov, souvislosti vztahů měst a venkova v globalizované ekonomice*. Praha: Alfa Nakladatelství, 2012. ISBN 978-80-87197-49-3.

SVOBODOVÁ, H. *Synergie ve venkovském prostoru*. Brno: GaREP, 2011. ISBN 978-80-904308-8-4.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 ZS – PEF

Vedoucí práce

RNDr. Jiří Hrabák, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 8. 6. 2022

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 30. 11. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Hodnocení místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.11.2022

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval RNDr. Jiřímu Hrabákovi Ph. D. za jeho odborné rady a vedení, které přispěly k vypracování této diplomové práce. Další poděkování patří také vedení MAS Přemyslovské střední Čechy za jejich vstřícnost a ochotu ke spolupráci.

Hodnocení Místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá rozvojem venkova a činnostmi aktérů rozvoje venkova, konkrétně místních akčních skupin, které tyto aktéry spojují. Hlavním cílem diplomové práce je zhodnocení činnosti konkrétní místní akční skupiny, kterou jsou Přemyslovské střední Čechy.

Teoretická část práce se zabývá definicí základních pojmů a přiblížení základních skutečností, souvisejících s rozvojem venkova a jeho aktéry. Praktická část práce se zaměřuje na činnosti MAS Přemyslovské střední Čechy a jejich zhodnocení. Hodnocení je provedeno na základě zkoumání dokumentů, získaných z webových stránek MAS a výstupů z rozhovorů se starosty a podnikateli, kteří s MAS Přemyslovské střední Čechy spolupracují.

Klíčová slova: Místní akční skupina, rozvoj venkova, regionální rozvoj, LEADER, komunitně vedený místní rozvoj, aktéři rozvoje venkova, venkov, místní partnerství

Evaluation of a Local action group Přemyslovské střední Čechy

Abstract

The diploma thesis deals with the development of rural areas and activities of the actors of rural development, specifically local action groups, which are connecting these actors. The main target of this thesis is to evaluate the actions of a specific local action group called Přemyslovské střední Čechy.

The theoretical part deals with the definitions of basic terms and approximation of the basic concepts related to rural development and its actors. The practical part of this thesis focuses on the activities of the LAG Přemyslovské střední Čechy and their evaluation. The evaluation is based on an examination of documents apprehended from the website of the LAG and outcomes from interviews conducted with majors and businessman that are cooperating with LAG Přemyslovské střední Čechy.

Keywords: Local action group, rural development, regional development, LEADER, community-led local development, actors of a rural development, rural area, local partnership

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	14
3 Teoretická východiska	17
3.1 Rozvoj venkova.....	17
3.1.1 Aktéři rozvoje venkova.....	20
3.1.2 Programová období EU	23
3.1.3 LEADER.....	30
3.1.4 LEADER v České republice	32
3.1.5 Místní akční skupiny.....	34
3.1.6 Činnosti MAS	35
4 Vlastní práce.....	36
4.1 Místní akční skupina Přemyslovské střední Čechy o. p. s.	36
4.1.1 Území působení	37
4.1.2 Organizační struktura.....	38
4.1.3 Strategie CLLD 2021–2027	39
4.1.4 Období 2014–2020	48
4.2 Vyhodnocení rozhovorů se starosty	53
4.2.1 Motivace pro spolupráci s MAS Přemyslovské střední Čechy.....	54
4.2.2 Hodnocení spolupráce s MAS Přemyslovské střední Čechy.....	55
4.2.3 Komunikace s MAS.....	55
4.2.4 Dopady projektů na obec	57
4.2.5 Potenciální služby MAS	57
4.2.6 Přímé dotace	58
4.2.7 Období 2021–2027	59
4.2.8 Spolupráce mimo dotace.....	60
4.3 Rozhovory s podnikateli	61
5 Zhodnocení a doporučení	64
6 Závěr.....	69
7 Seznam použitých zdrojů	71
8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk.....	77
8.1 Seznam obrázků	77
8.2 Seznam tabulek	77
8.3 Seznam použitých zkratk.....	77

9 Přílohy 79

1 Úvod

Tato diplomová práce se zabývá analýzou a hodnocením činností místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy. Výběr této konkrétní místní akční skupiny byl učiněn na základě její polohy (operuje na území Kladenska a Slánska, odkud pochází autor práce) a na základě její velikosti. Přemyslovské střední Čechy se řadí mezi největší místní akční skupiny Středočeského kraje a spolupracují tudíž s velkým množstvím obcí a podnikatelů, kteří tvoří dostatečně velkou základnu potenciálních respondentů rozhovorů.

Místní akční skupiny jsou společnosti, které fungují, aniž by o tom většina občanů věděla. MAS přitom fungují již od roku 2004 a v dnešní době pokrývají téměř celé území České republiky. Je dokonce možné, že právě MAS přispěla k výstavbě nových věcí v obci, aniž by o tom občané obce měli tušení. Nejedná se však o firmu stavební, ale o společnost, sdružující aktéry rozvoje venkova určitého regionu. Část této diplomové práce se věnuje právě mapování činností MAS.

Pro obce, ale i podnikatele je nezbytně nutné, aby ke svému rozvoji získávali finanční prostředky ze všech možných zdrojů. Obec jako taková nemá příjmy na to, aby zafinancovala projekty, které posunou její občanskou a kulturní vybavenost na vyšší úroveň. Podnikatelé si zase musejí brát úvěry, aby urychlili vývoj své firmy. Téma získávání financí je aktuální především v dnešní době, kdy jsou úroky bank vyhnány na nejvyšší hodnoty za více než 20 let. Jednou z hlavních cest, jak se tyto subjekty mohou vyhnout drahým úvěrům, je právě prostřednictvím spolupráce s místními akčními skupinami, přes které mohou obce a podnikatelé žádat o dotaci. Dotace se sice vyplácejí zpětně, ale pokryjí vlastní investované prostředky nebo je pomocí nich možné případný úvěr splatit. V roli zprostředkovatele dotací vystupuje i MAS Přemyslovské střední Čechy, jejíž území působnosti se nachází na severo-západě Středočeského kraje.

Regionální rozvoj se ovšem netýká pouze získávání financí na jednotlivé projekty, důležitou roli hraje také nastavení správné strategie, zaměřené na konkrétní potřeby a cíle v dané lokalitě. Aktéři místního rozvoje, které MAS sdružuje, musí mít lokalitu velmi dobře zmapovanou a udržovat osobní kontakt se subjekty, které se v lokalitě nacházejí. Kontakt je udržován především s obcemi (jejich zastupiteli), ale i se soukromými firmami nebo veřejnými institucemi jako jsou školy nebo zájmové

spolky. Navazováním těchto spojení dochází i k předávání zkušeností a know-how jak mezi aktéry místního rozvoje, tak mezi jednotlivými osobami.

Místní akční skupiny tedy vykonávají řadu činností spojených s rozvojem venkova. Jaké činnosti Přemyslovské střední Čechy provádí a jak důležité tyto činnosti pro samotné obce a podnikatele v nich žijící skutečně jsou je předmětem zkoumání této diplomové práce. Průzkum je proveden prostřednictvím série rozhovorů, jejichž cílem je zjistit, jak dobře Přemyslovské střední Čechy fungují v praxi a rovněž zjistit, jakým způsobem MAS vnímají samotní starostové a podnikatelé. Co všechno pro ně MAS dělá a zda pro ně představuje opravdu tak důležitou společnost, jak se dle teoretických základů zdá být.

Výsledky šetření jsou nakonec porovnány se základními principy, kterými by se měl komunitně vedený místní rozvoj řídit, tedy principy metody LEADER. Na základě porovnání i výstupů z rozhovorů jsou učiněna doporučení pro Přemyslovské střední Čechy, která by mohla do budoucna jejich činnost posunout dále.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Primárním cílem diplomové práce je zhodnocení činností místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy o.p.s.

Samotná práce byla rozdělena na dvě části, teoretickou a empirickou. Cílem teoretické části bylo shromáždění informací z odborné literatury a následné využití získaných informací k vysvětlení základních pojmů a skutečností, které byly v práci dále rozebírány.

V empirické části bylo prvním dílčím cílem podrobnější rozebrání samotného fungování místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy. Nejprve určení jejího pole působnosti, což bylo důležitým základem pro terénní výzkum. Následně byla rozebrána struktura MAS a provedeno seznámení se s jednotlivými orgány a jejich funkcemi. Další oddíl empirické části práce se věnoval samotným funkcím MAS v jednotlivých operačních programech řízených státem s cílem znázornit konkrétní roli MAS Přemyslovské střední Čechy v Programu integrovaného regionálního operačního programu, Operačního programu Zaměstnanost a Programu rozvoje venkova. Byly podrobně rozebrány funkce a činnosti, které MAS v rámci výše zmíněných programů provádí a tyto činnosti byly následně v kapitole zhodnocení a doporučení porovnány s obecnými činnostmi MAS popsány v odborné literatuře a dalších diplomových a dizertačních pracích s podobným zaměřením, s cílem srovnání Přemyslovských středních Čech s ostatními místními akčními skupinami a zhodnocení, zda skutečně hodnocená MAS provádí všechny činnosti, které by provádět měla a zda jsou v souladu se zásadami LEADER.

Dalším dílčím cílem bylo zjistit a následně zhodnotit názory osob, které s MAS Přemyslovské střední Čechy buďto v historii osobně spolupracovali na některých projektech nebo s MAS spolupracují v současné době, na to, jak MAS funguje a jak se jim s ní spolupracuje. V rámci tohoto dílčího cíle následovalo vyhodnocení výstupů za účelem zjištění, zda Přemyslovské střední Čechy svou činností splňují požadavky a předpoklady těchto osob.

Závěrečným dílčím cílem bylo navrhnout případná opatření, která by mohla MAS pomoci své služby v budoucnu vylepšit.

2.2 Metodika

Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, tato diplomová práce byla pro splnění stanovených cílů rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. V teoretické části bylo ke sběru podkladových dat využito studium české i zahraniční odborné literatury a internetových zdrojů. Na základě literárních poznatků byly přiblíženy základní pojmy jako venkov, komunitně vedený místní rozvoj, rozvoj regionu a metoda LEADER. Dále byly na základě strategických dokumentů ministerstva pro místní rozvoj rozebrány strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro období 2021–2027 a pro období 2014–2020, včetně částek vymezených Evropskou unií na jejich realizaci. Zároveň s představením strategie místního rozvoje byli představeni a dle různých kritérií rozdělení aktéři, kteří se na tomto rozvoji podílejí.

Praktická část se zabývá hodnocením místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy. Tato konkrétní místní akční skupina byla vybrána primárně kvůli své velikosti (jedna z největších MAS v ČR) a množství zpracovávaných projektů. Tato kritéria měla za úkol zaručit dostatečně velkou základnu dat a dostatek možných respondentů pro provedení hodnocení. Dalším důvodem výběru byla preference ze strany autora této práce, neboť pochází z té oblasti Středočeského kraje, ve které MAS operuje (Kladensko a Slánsko).

V praktické části práce bylo nejprve využito zkoumání dokumentů vydávaných přímo místní akční skupinou Přemyslovské střední Čechy. Dokumenty zahrnovaly základní listiny, výroční správy, podklady k vyhlášeným výzvám, interní postupy jednotlivých programů a seznamy projektů přihlášených k jednotlivým výzvám. Získané informace byly použity ke znázornění rozsahu činností MAS a k jejich následnému zhodnocení na základě literatury prostudované v teoretické části práce a diplomových a dizertačních prací, zabývajících se podobnou tematikou, ale zaměřených na jiné místní akční skupiny. Hodnoceno bylo zejména plnění zásad přístupu LEADER v postupu plánování a zavádění strategie komunitně vedeného místního rozvoje místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy.

V poslední části diplomové práce byl proveden terénní výzkum založený na sběru primárních dat pomocí série rozhovorů a analýza získaných dat dle postupů kvalitativního výzkumu. Rozhovory byly nahrávány a následně přepsány do textové podoby. Bylo provedeno celkem 15 rozhovorů, přičemž průměrné trvání jednoho

rozhovoru bylo zhruba 10 minut. Délka a hloubka rozhovoru závisely především na ochotě respondentů zacházet do detailů a na celkové znalosti problematiky a ochotě se k ní vyjádřit. Rozhovory byly provedeny na dálku, buďto telefonicky nebo prostřednictvím online schůzky. Tato forma komunikace byla zvolena z důvodu úspory času jak na straně autora, tak především na straně jednotlivých respondentů, kteří jsou pracovními velmi vytiženi a často měli na rozhovor prostor až ve večerních hodinách po pracovní době.

Rozhovory byly vedeny s celkem deseti starosty obcí, které v minulosti prostřednictvím místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy v rámci některé z vyhlášených výzev čerpaly alespoň jednu dotaci. Výběr starostů byl učiněn náhodně. Aby se ovšem nestalo, že by se mezi respondenty dostal nový starosta, který s místní akční skupinou ještě nebyl seznámen, byl náhodný výběr učiněn ze starostů, kteří se účastnili setkání se starosty pořádané MAS Přemyslovské střední Čechy v roce 2020. Účast starosty byla ověřena pomocí prezenční listiny, odkud byl také získán kontakt na starostu v podobě telefonního čísla nebo emailu.

Kromě starostů bylo mezi respondenty zařazeno také 5 podnikatelů nebo ředitelů podniku, aby došlo k pokrytí širšího spektra žadatelů o dotace. Výběr konkrétních respondentů byl i v tomto případě náhodný ze seznamu vybraných žádostí, zveřejněném na webu MAS Přemyslovské střední Čechy a záležel spíše na ochotě lidí se k tomuto tématu vyjádřit.

Provedené rozhovory byly polostrukturované a skládaly se z osmi základních otázek, kde každá otázka rozvíjela určité téma a následných doplňujících otázek, aby bylo téma dostatečně vyčerpáno. Okruhy otázek a jejich znění byly předem konzultovány a schváleny vedením MAS Přemyslovské střední Čechy.

Vždy před provedením rozhovoru byly dotazovaní nejprve seznámeni s tématem diplomové práce a ujištěni, že jejich odpovědi budou využity pouze k účelům této práce a že celé rozhovory budou anonymizovány. Tato metoda má výhodu v tom, že je možné na odpovědi ihned reagovat, rozvést téma více do hloubky nebo dovysvětlit otázku, pokud by nebyla správně pochopena. Nevýhodou metody je časová náročnost.

Odpovědi respondentů byly přiřazeny k jednotlivým tématům (některá témata se v odpovědích překrývala) a následně vyhodnoceny. Ke kategorizaci a vyhodnocení bylo použito metod kódování dat. Nejprve bylo provedeno otevřené kódování a

následně byla vyselektována data, hodící se k právě zkoumanému tématu. Při kódování dat docházelo i k takzvanému dvojitému kódování, tedy že stejný odstavec či věta spadal do dvou různých kategorií. Tato metoda má při interpretaci výsledků výhodu v podobě přehlednosti. U delších textů je však nevýhoda v časové náročnosti kódování (Disman, 2002).

Výsledky šetření byly předány vedení MAS Přemyslovské střední Čechy jako podkladová data k případnému budoucímu vylepšení služeb.

3 Teoretická východiska

3.1 Rozvoj venkova

Před tím, než se práce bude věnovat samotnému rozvoji venkova, je nutné si upřesnit jednotlivé pojmy, které se v práci vyskytují.

Venkov je velmi obtížné jednoznačně vymežit. Ve většině případů je chápán spíše intuitivně na základě všeobecně vnímaných charakteristik, jako je například hustota osídlení či charakter krajiny (Binek, 2009). V praxi má rozdělení venkovské a městské oblasti využití v různých empirických analýzách a v aplikování politiky rozvoje venkova, tedy v případě určení příjemců dotací (Binek, 2007).

Přesná definice venkova se v různých publikacích liší. Dle OECD se venkovské oblasti určují na základě hustoty zalidnění. Hraniční hodnota hustoty zalidnění byla stanovena na 150 obyvatel na m². Jednotlivé státy Evropské unie se ovšem k vymezení venkova staví individuálně (OECD, 2016).

V České republice se venkov určuje na základě několika metod. První metodou je *implicitní vymezení na základě platné legislativy*. Tato metoda vymezuje města na základě historického vývoje a počtu obyvatel. Oblasti, které leží mimo město, jsou poté označeny za venkov (MMR ČR 2019). Toto vymezení je zakotveno v zákoně č. 128/2000 sb., o obcích, který říká, že městem je obec, která má minimálně 3 000 obyvatel. Návrh takovéto obce ještě musí schválit předseda poslanecké sněmovny. Dále se z historického hlediska za města považují obce, které měli tento statut před datem 17. května 1954. Tento zákon dále definuje zvláštní skupinu měst, nazvanou statutární města a skupinu obcí, které nesou název městys (Zákon o obcích 128/200 sb.). Venkov se tedy dá účelně vymežit jako prostor, který je mimo města, statutární města a městyse.

Dalším přístupem k vymezení venkova je přístup pozitivistický, který staví na předpokladu, že je možné venkov určit na základě konkrétních pozorovatelných a kvantifikovatelných kritérií. Daný geografický prostor se poté porovnává s určenou výší kritéria a dle toho, zda je na stupnici níže nebo výše, než určená hodnota se rozhodne, zda se jedná o město či nikoli. I když se tento způsob tváří navenek jako objektivní, vybírání sledovaných kritérií, byť musí být řádně odůvodněné, je vždy

subjektivní. Častými ukazateli, které se v praxi využívají jsou hustota osídlení a počet obyvatel (MMR ČR, 2019).

Perlín (2009) považuje za nejdůležitější ukazatele, které se vztahují k celkovému počtu obyvatel nebo ukazatele, odrážející urbanistickou a socio-profesní strukturu obyvatel dané oblasti.

Právě kritérium počtu obyvatel využívá ve svých studiích například Český statistický úřad, který ve svých publikacích označuje za venkovské obce takové, které mají do 2 000 obyvatel nebo do 3 000 obyvatel s hustotou zalidnění menší než 150 obyvatel na km². Dle studie z roku 2009 bylo za venkovské označeno 5 734 obcí, což představovalo 79 % rozlohy ČR a žilo zde 30 % obyvatel ČR (ČSÚ, 2009).

Třetím přístupem k vymezení venkova je přístup sociálně-konstruktivistický. U tohoto přístupu je vycházeno z předpokladu, že venkov jako takový reálně neexistuje a je pouhým společenským výtvorem, tedy že hranice mezi městem a venkovem existuje pouze v povědomí lidí a neustále se přetváří. Za venkov se tedy považuje takové území, které si společnost v daném čase sama určí a za venkov ho označuje. V praxi je velmi náročné tento přístup realizovat a využít pro další účely (MMR ČR, 2019).

Regionální rozvoj lze také definovat několika způsoby. V obecné rovině lze rozvoj označit za proces, při kterém dochází ke změnám k lepšímu. Rozlišují se pak kvantitativní změny (extenzivní rozvoj) a kvalitativní změny (intenzivní rozvoj) (Binek a kol., 2009).

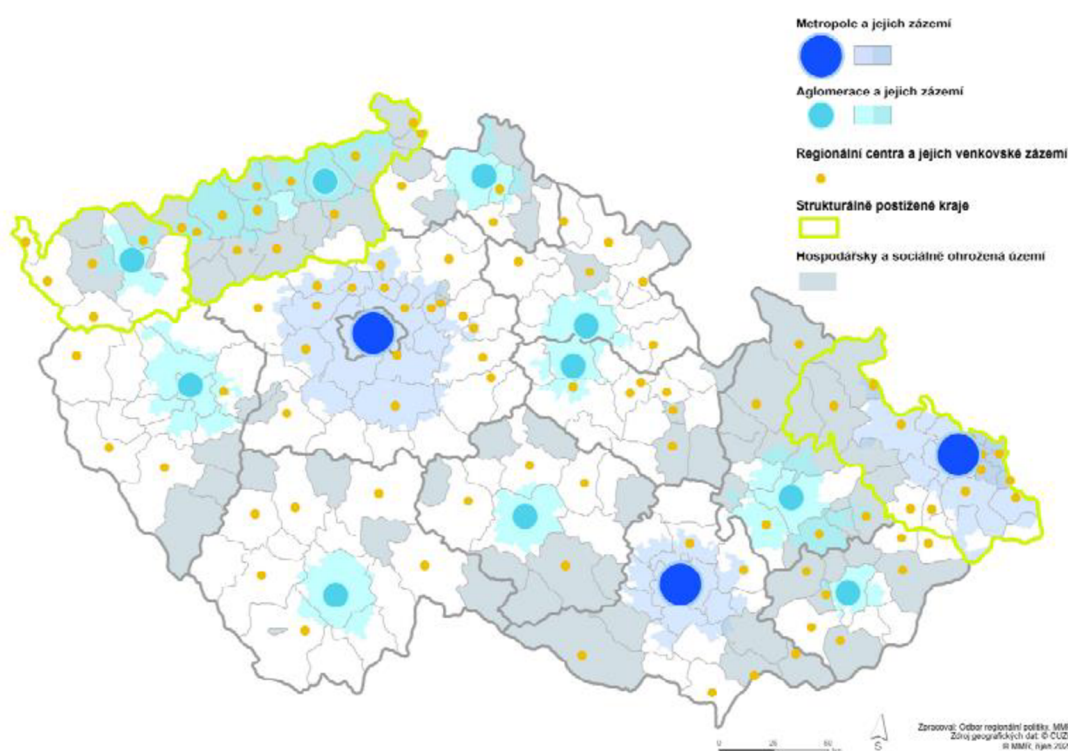
Konkrétní definici regionálního rozvoje uvádí ministerstvo pro místní rozvoj ve své publikaci z roku 2013, podle které se jedná o „*komplex procesů, které probíhají uvnitř regionů a které se týkají pozitivních ekonomických, sociálních, environmentálních a jiných proměn regionů*“ (MMR ČR, 2013, s. 137).

Legislativní zakotvení regionálního rozvoje obsahuje zákon č. 248/2000 o podpoře regionálního rozvoje. Tento zákon upravuje podmínky pro poskytování podpory pro regionální rozvoj a také jeho koordinaci a realizaci s využitím fondů, programů a nástrojů v řízení Evropské komise. Dále stanovuje cíl podpory regionálního rozvoje, kterým je zajištění dynamického a vyváženého rozvoje republiky se zaměřením na kvalitu života a životního prostředí, snížení rozdílů mezi regiony a zároveň zvýšení hospodářské a sociální úrovně jednotlivých regionů (zákon č. 248/2000).

Samotnou strategii regionálního rozvoje a její realizaci má na starosti ministerstvo pro místní rozvoj, které ho vydává na několik let dopředu. V současné době se jedná o plán, který byl implementován v roce 2021 a bude trvat do roku 2027.

V tomto plánu pro využílo Ministerstvo pro místní rozvoj rozdělení území do tří typů regionů. Rozdělení oblastí bylo provedeno především podle jejich hospodářské síly, vzdálenosti od regionálního centra a populační velikosti. Podoba tohoto rozdělení je znázorněna na obrázku č. 1

Obrázek 1 Rozdělení oblastí dle MMR ČR

Zdroj: MMR ČR, 2020

První skupinou jsou **metropole a aglomerace**, mezi metropole jsou zařazena tři největší Česká města: Praha, Brno a Ostrava, mezi aglomerace patří další velká města (například Plzeň nebo Pardubice). Druhou kategorií jsou **regionální centra**. Do této skupiny patří menší města a oblasti v jejich okolí. Poslední skupinou jsou **hospodářsky a sociálně ohrožená území**. Tuto skupinu tvoří periferní území, které se nachází ve velké vzdálenosti od regionálního centra (MMR ČR, 2020).

3.1.1 Aktéři rozvoje venkova

Dle Binka a kol. (2009) lze za aktéry rozvoje venkova považovat veškeré instituce a jednotlivce, kteří svou aktivní činností vstupují do dění na venkově anebo jsou jeho součástí. Tito aktéři se dají dělit podle různorodých kritérií. Jedním ze základních kritérií dělení je podle správní úrovně území, na kterém působí, a to na aktéry lokální, regionální (krajské) a národní. K těmto třem skupinám ještě další zdroje (např. Svobodová, 2009) přidává ještě vyšší úroveň a to Evropskou.

Dalším dělícím kritériem je formálnost vnitřní struktury subjektů. Formálnost ovlivňuje způsob, kterým se aktéři zapojují do rozvojových aktivit. Rozlišujeme tedy subjekty:

- Institucionalizované (veřejná správa, zájmová samospráva, formalizované neziskové organizace)
- Částečně institucionalizované (neziskový sektor)
- Neformální aktéři (zájmové skupiny, veřejnost) (Binek a kol., 2009)

Aktéry lze dělit také do sektorů podle jejich vlastnictví, a to na

- veřejný sektor
- podnikatelský sektor
- neziskový (dobrovolný) sektor.

V tabulce číslo jedna je znázorněna matice aktérů regionálního rozvoje, kteří jsou rozděleni dle úrovně, na které operují a dle vlastnického sektoru (Svobodová, 2009).

Tabulka 1 Matice aktérů regionálního rozvoje

		SEKTORY		
		Veřejný	Podnikatelský	Neziskový
ÚROVEŇ	Evropská	Evropská komise (rámec SZP EU)	Nadnárodní zájmová uskupení (např. COPA a další svazy zemědělců, výrobců a producentů)	Sítě
	Národní	Ministerstva; Celostátní síť pro venkov	Celostátní zájmová uskupení	Spolky, svazy, síť
	Krajská	Kraj; Vysoké školy; Krajská informační střediska	Podnikatelská sdružení	Nezisková sdružení
	Lokální	Obce – DSO, MAS; Obcí zřizované organizace	Podnikatelé, zemědělci	Zájmová sdružení, spolky

Zdroj: Svobodová, 2009

Veřejný sektor představuje především státní správa a samospráva. Vyznačuje se tím, že je financován prostřednictvím veřejných financí, volí se veřejnou volbou a je veřejně kontrolován. Spadají sem subjekty od nejvyššího stupně veřejné správy, kterými jsou ministerstva přes krajské subjekty až po konkrétní obce a jejich svazky působící na lokální úrovni.

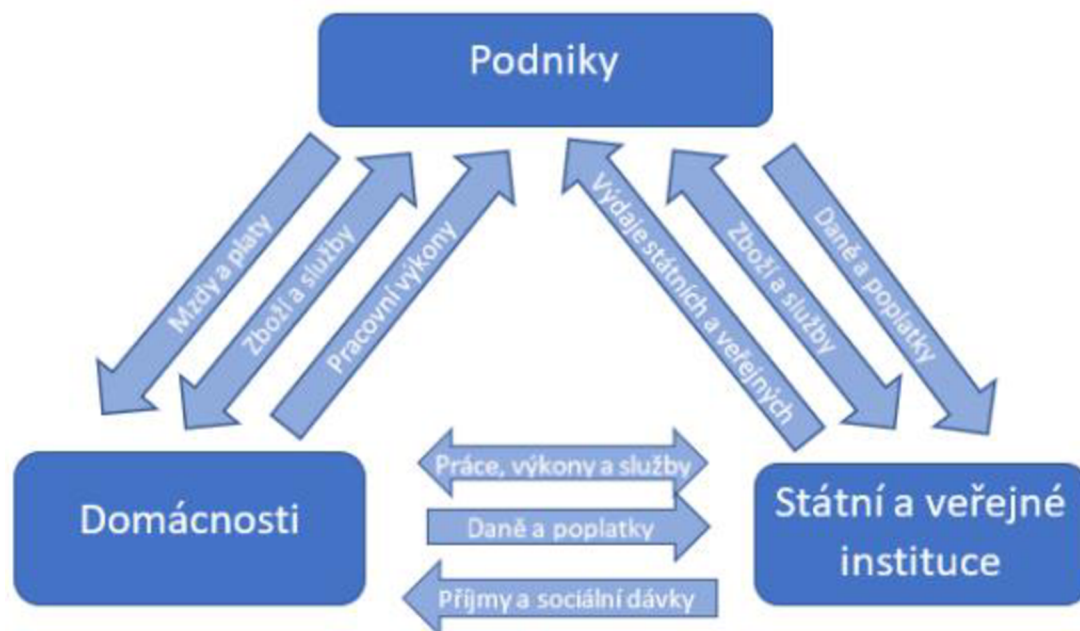
V podnikatelské sféře ovlivňují rozvoj venkova především zemědělské, lesnické a vodohospodářské podniky, kterým se připisuje krajinnotvorná činnost. Nesmí se však opomenout velké průmyslové podniky i drobní podnikatelé z oblasti řemesel a služeb (Binek a kol., 2009).

Dle Blažka a Uhlíře (2020) mají podniky zásadní vliv na rozvoj regionu, neboť vytváří pracovní místa a přímo působí na úroveň příjmů domácností a tím i na jejich životní úroveň.

Poslední skupinou je neziskový (občanský) sektor. Jedná se o úzce vyprofilované aktéry, kteří na rozdíl od podnikatelské sféry nemají za cíl generovat zisk, ale pouze užitek. Jedná se například o zájmové skupiny, skupiny vytvořené specificky pro místní rozvoj, nadace a další neziskové organizace. Často dochází i k prolínání a spolupráci privátního a neziskového sektoru (Galvasová, Holeček, 2008).

Mezi jednotlivými sektory existují vzájemné vazby, které ovlivňují směřování rozvoje v daném regionu. Tyto vazby jsou znázorněny na obrázku č. 2.

Obrázek 2 Vazby mezi aktéry regionálního rozvoje

Zdroj: Blažek, Uhlíř, 2020

Domácnosti jako soukromé osoby rozhodují o svém místě bydliště, a to často na základě pracovních příležitostí a zázemí, které daná lokalita nabízí. Také se rozhodují, kde a jak budou trávit volný čas, kam jezdit na dovolenou a kde budou odebírat zboží a služby. V dnešní době jsou domácnosti vysoce mobilní, a tak podniky mohou koncentrovat pracovní síly do velkých oblastí, často ve městech či jejich blízkosti (Ježek a kol., 2014).

Podniky a domácnosti nakupují služby od státu a obcí a zároveň odvádějí daně do veřejného rozpočtu. Veřejný sektor má v rámci regionálního rozvoje úlohu budovatele infrastruktury a obecné vybavenosti. Rozhoduje o budování škol, center pro volnočasové aktivity, dopravní infrastruktury a tím ovlivňuje rozhodnutí domácností a firem o usazení se v určité oblasti (Blažek, Uhlíř, 2020).

Venkov a jeho rozvoj není svěřen pod kompetence konkrétního subjektu, a tak se na jeho rozvoji podílí hned několik institucí. Jedná se primárně o Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo zemědělství. Svou roli ovšem hraje i Ministerstvo financí, Ministerstvo obchodu a průmyslu nebo Ministerstvo kultury.

Z podnikové sféry jsou důležitými organizacemi pro rozvoj venkova například Česká agrární komora, která má za úkol zaštiťovat zemědělské, lesnické, potravinářské a vodohospodářské podniky, ochraňovat jejich zájmy a podporovat jejich podnikání nebo Asociace soukromého zemědělství (ASZ), která obhájí zájmy soukromých zemědělců v ČR i v zahraničí (ASZ, 2022).

3.1.2 Programová období EU

Politika regionálního rozvoje EU je naplňována pomocí sedmiletých programů, které Evropská unie zpracovává na základě podkladů z jednotlivých členských států. Státy si definují cíle a problémy, kterým je nutné se primárně věnovat a vytvářejí rozpočet, nutný k dosažení těchto cílů (MMR ČR, 2015).

Období 2007–2013

V tomto období stanovila Evropská unie tři základní cíle – cíl konvergence, cíl konkurenceschopnost a zaměstnanost v regionech a cíl Evropské územní spolupráce. K naplnění těchto cílů bylo vypracováno 5 druhů operačních programů (regionální operační programy, integrovaný operační program, odvětvové operační programy, programy přeshraniční spolupráce a operační programy pro konkurenceschopnost a zaměstnanost) (MMR ČR, 2006). Na realizaci těchto programů bylo z rozpočtu EU vyčleněno 347 miliard eur. Z této částky bylo České republice přiděleno celkem 36,5 miliardy eur. Tyto prostředky se nepodařilo vyčerpat v plné výši, a tak byl rozpočet pro ČR snížen celkem o 0,7 mld eur (MMR ČR, 2015).

V České republice byl základním kamenem strategie pro toto období Národní strategický referenční rámec (NSRR). Ten vycházel z několika dokumentů opírajících se o klíčové evropské (Strategické obecné zásady Společenství) a domácí strategie (Strategie udržitelného rozvoje, Strategie hospodářského růstu, Strategie regionálního rozvoje pro léta 2007–2013). V rámci NSRR byly kromě již zmíněných evropských cílů, stanoveny 4 základní cíle pro ČR.

- I. Strategický cíl: Konkurenceschopná česká ekonomika
- II. Strategický cíl: Otevřená, flexibilní a soudržná společnost
- III. Strategický cíl: Atraktivní prostředí
- IV. Strategický cíl: Vyvážený rozvoj území

Tyto cíle byly společně s cíli Evropské unie naplňovány pomocí 26 operačních programů, rozdělených mezi 3 hlavní cíle Evropské unie (DotaceEU, 2022).

Na první cíl, tedy cíl konvergence bylo vypracováno 7 regionálních operačních programů (ROP) pro regiony soudržnosti (NUTS II) s celkovou částkou 4,66 miliard eur. Dále bylo vytvořeno 8 tematických operačních programů s celkovou částkou 21,33 miliard eur. Celkově tedy bylo pro cíl konvergence vyčleněno 25,89 miliard eur. Cíl konvergence byl realizován prostřednictvím Programu rozvoje venkova (PRV) po celé České republice mimo hlavní město Prahu, jež nesplňovala podmínky pro tento cíl. PRV měl za cíl přispět k rozvoji venkova pomocí nástrojů udržitelného rozvoje, zlepšení životního prostředí a zmírnění dopadů intenzivního zemědělství. Dále měl program vytvářet příznivé podmínky pro konkurenceschopnost ČR v oblasti potravinářství a podpořit růst ekonomických aktivit ve venkovských oblastech, s cílem rozvoje podnikání a vytváření nových pracovních příležitostí pro obyvatele těchto oblastí (PRV, 2013).

Program rozvoje venkova byl rozpracován do 4 základních os, které naplňovaly jednotlivé cíle PRV. Každá osa byla dále rozpracována do jednotlivých opatření, kterých bylo třeba k dosažení cílů. Tyto osy jsou rozepsány v tabulce č. 2.

Tabulka 2 Osy PRV 2007–2013

Rozvojové osy PRV	Zaměření jednotlivých opatření v rámci dané rozvojové osy
OSA I. Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví	I. 1 Restrukturalizace a rozvoj fyzického kapitálu a podpora inovací I.1.1 Modernizace zemědělských podniků I.1.2 Investice do lesů I.1.3 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům I.1.4 Pozemkové úpravy
	I.2 Přechodná opatření pro ČR a ostatní členské státy EU I.2.1 Seskupení producentů
	I.3 Podpora vědomostí a zdokonalování lidského potenciálu I.3.1 Další odborné vzdělávání a informační činnost I.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců I.3.4 Využívání poradenských služeb
OSA II. Zlepšování životního prostředí a krajiny	II.1 Udržitelné využívání zemědělské půdy II.1.1 Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných oblastech II.1.2 Platby v rámci oblasti Natura 200 na zemědělské půdě a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES

	II.1.3 Agroenvironmentální opatření II. 2 Udržitelné využívání lesní půdy II.2.1 zalesňování zemědělské půdy II.2.2 Platby v rámci Natury 2000 v lesích II.2.3 Lesnicko-environmentální platby II.2.4 Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů
OSA III. Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova	III.1 Diverzifikace hospodářství venkova III.1.1 Diverzifikace činností nezemědělské povahy III.1.2 Podpora základních podniků a jejich rozvoje III.1.3 Podpora cestovního ruchu
	III.2 Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech III.2.1 Obnova a rozvoj vesnic, občanské vybavení a služby III.2.2 Ochrana a rozvoj kulturního dědictví
	III.3 Vzdělávání a informování hospodářských subjektů působících v oblastech v rámci dané osy III.3.1 Vzdělávání a informace
OSA IV. LEADER	IV.1 Implementace místních rozvojových strategií (zakládání MAS, realizace strategií)
	IV.2 Realizace projektů spolupráce

Zdroj: Svobodová, 2009

Pro druhý cíl tedy regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost bylo vyčleněno 0,42 miliard eur. Tyto prostředky byly určeny pro podporu hlavního města Prahy, neboť tento region nespadal pod první cíl. Konkrétně byly vytvořeny dva operační programy – OP Praha Konkurenceschopnost a OP Praha adaptabilita.

Posledním cílem byla Evropská Územní spolupráce. V České republice bylo pro tento cíl vytvořeno 9 operačních programů s celkovou podporou 0,39 miliard eur. Jednalo se o programy přeshraniční spolupráce a pro mezinárodní programy o spolupráci se všemi členskými státy EU (MMR ČR, 2022).

Období 2014–2020

V dalším sedmiletém období realizovala Evropská unie Strategii pro inteligentní a udržující růst podporující začlenění, nebo také Strategie Evropa 2020. Tato strategie měla za úkol ještě více stabilizovat evropskou ekonomiku a podpořit úroveň začlenění, zaměstnanosti, produktivity a sociální soudržnosti. Tato strategie stojí na třech základních prioritách:

- **Inteligentní růst:** rozvoj ekonomiky založené na znalostech a inovacích.
- **Udržitelný růst:** podpora účinnější a ekologičtější ekonomiky.
- **Růst podporující začlenění:** podpora vysoké zaměstnanosti a sociální a územní soudržnosti (Evropská komise, 2010).

V tomto období došlo ke změnám ve fungování evropských fondů. Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD) a Evropský námořní a rybářský fond (EMFF) byly sjednoceny pod Evropské strukturální a investiční fondy (ESI). Tyto fondy kromě již dvou zmíněných obsahují také Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRP), Evropský sociální fond (ESF) a Fond soudržnosti (FS). Pro čerpání z těchto fondů musely všechny členské země zpracovat dokument nazvaný Dohoda o partnerství (v ČR nahrazuje Národní strategický a referenční rámec) (MMR ČR, 2015).

V České republice bylo k dosažení vymezených cílů vytvořeno 10 programů, které byly spolufinancovány z fondů ESI. Jednotlivé programy a alokované zdroje jsou znázorněny v tabulce č. 3.

Tabulka 3 Národní operační programy 2014–2020

Program	Řídící orgán	Alokace v mld. €
IROP – Integrovaný regionální operační program	MMR	4,76
OP D – Operační program Doprava	MD	4,56
OP PIK – Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	MPO	4,09
OP ŽP – Operační program Životní prostředí	MŽP	2,79
OP VVV – Operační program Výzkum, vývoj a vzdělání	MŠMT	2,77
PRV – Program rozvoje venkova	MZe	2,31
OP Z – Operační program Zaměstnanost	MPSV	2,15
OP TP – Operační program technická pomoc	MMR	0,21
OP PPR – Operační program Praha – pól růstu	MHMP	0,2
OP R – Operační program Rybářství	MZe	0,03

Zdroj: MMR ČR, 2012

Celkově tedy bylo pro toto programové období vymezeno 23,87 miliard eur. K výše zmíněným programům bylo vládou ČR vymezeno ještě 5 programů

přeshraniční spolupráce a 6 programů nadnárodní a mezinárodní spolupráce (MMR ČR, 2012).

Období 2021–2027

Pro aktuální sedmiletý cyklus definovala Evropská unie 5 hlavních cílů, na které vyčlenila pro Českou republiku celkem 21,2 miliard eur.

- 1. Cíl politiky: Inteligentnější Evropa.** Zahrnuje podporu výzkumu, rozvoj digitalizace, a podporu středních a velkých podnikatelů.
- 2. Cíl politiky: Zelenější, bezuhlíková Evropa.** Zahrnuje ochranu životního prostředí, čistší městskou dopravu, úspory energie a obnovitelné zdroje a opatření v souvislosti s globálním oteplováním.
- 3. Cíl politiky: Propojenější Evropa.** Zahrnuje efektivnější mobilitu a rozšíření dopravní sítě.
- 4. Cíl politiky: Sociálněji Evropa.** Zahrnuje vyšší kompetenci, rozvoj odborných dovedností, podporu vzdělávání, podporu sociálního začlenění a rovnost ve zdravotní péči.
- 5. Cíl politiky: Evropa bližší občanům.** Zahrnuje podporu místně vedených strategií rozvoje a podporu udržitelného rozvoje měst.

V České republice bylo pro splnění těchto cílů vypracováno 12 programů, které jsou společně s částkou alokovanou na jejich realizaci vypsány v tabulce č. 4 (MMR ČR, 2021).

Tabulka 4 Národní operační programy 2021–2027

Program	Řídící orgán	Alokace v mld. €
OP D – Operační program Doprava	MD	4,9
IROP – Integrovaný regionální operační program	MMR	4,8
OP TAK – Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost	MPO	3,1
OP JAK – Jan Amos Komenský	MŠMT	2,5
OP ŽP – Operační program Životní prostředí	MŽP	2,4
OP ST – Spravedlivá transformace	MŽP	1,6
OP Z+ – Operační program Zaměstnanost+	MPSV	1,5
OP TP – Operační program technická pomoc	MMR	0,24

OP AMIF – Operační program Azylového a migračního fondu	MV	0,07
OP R – Operační program Rybářství	MZe	0,03
OP FVB – Operační program Fondu pro vnitřní bezpečnost	MV	0,03
OP NSHV – Operační program Nástroje pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky	MV	0,03

Zdroj: MMR ČR, 2021

Společně s těmito národními programy bylo stejně jako v předchozím cyklu vypracováno 5 programů přeshraniční spolupráce a 5 programů nadnárodní a mezinárodní spolupráce (MMR ČR, 2021).

V období 2021–2027 mají místní akční skupiny pro realizaci strategie CLLD možnost čerpat prostředky z celkem 5 operačních programů, kterými jsou IROP, Strategický plán SZP, OP Z+, OP ŽP a OP TAK. Z těchto programů má nejvyšší alokaci Strategický plán SZP (přes 200 mld. Kč), dále IROP (cca 161 mld. Kč), OP TAK (cca 79 mld. Kč), OP ŽP (cca 62 mld. Kč) a nejnižší alokace byla přidělena OP Z+ (cca 38 mld. Kč) (MMR ČR, 2022).

Strategický plán SZP

Strategická plán SZP je novým programem, který byl schválen vládou 12.10.2022 a který má v kompetenci Ministerstvo zemědělství. Tento program částečně nahrazuje předchozí program rozvoje venkova a zaměřuje se na udržitelné zemědělství a ekologické hospodaření. Podporu z tohoto programu budou moci čerpat zemědělci, potravinářské firmy a lesníci bez ohledu na jejich velikost. (MZe, 2022).

IROP

Integrovaný regionální operační program je z hlediska alokovaných financí druhým největším programem období 2021–2027. Strategie IROP je členěna do 7 priorit, které navazují na hlavní cíle Evropské politiky dále jen CP, které byly uvedeny výše (MMR ČR, 2022).

- **Priorita 1: Zlepšení výkonu veřejné správy (CP 1)**

Specifické cíle této priority se týkají efektivnějšího využívání digitalizace veřejné správy. Aktivita, které mají stanovené cíle naplnit zahrnují například elektronizaci dalších služeb veřejné zprávy (např. eEducation, eHealth, eJustice a

další), kvalitnější propojení datových fondů, rozvoj backoffice služeb veřejné správy, zřízení cloudového úložiště pro eGovernment, realizaci opatření pro kybernetické zabezpečení a několik dalších aktivit.

- **Priorita 2: Zelená infrastruktura měst a obcí a ochrana obyvatelstva (CP2)**

Druhá priorita má za cíl zavést v ČR opatření, která by snižovala podíl ČR na změně klimatu a připravila zemi na možné katastrofy, které v souvislosti s klimatem hrozí (požáry, dlouhotrvající sucha, přívalové deště a další). Mezi aktivity, které mají pomoci prevenci patří například nákup vybavení pro integrovaný záchranný systém, zřizování výcvikových středisek a modernizace systému varování. Dalším cílem je zachování přírody a rozšíření zeleně v městských oblastech.

- **Priorita 3: Rozvoj dopravní infrastruktury (CP3)**

Třetí priorita se týká rozvoje inteligentní a intermodální mobility. Prioritu v podniknutých aktivitách mají silnice 2. třídy. Jsou plánovány výstavby nových obchvatů obcí a rekonstrukce stávajících silnic.

- **Priorita 4: Zlepšení kvality a dostupnosti sociálních a zdravotních služeb, vzdělávací infrastruktury a rozvoj kulturního dědictví (CP 4)**

Čtvrtá priorita se týká inkluzivního přístupu ve zdravotnictví a vzdělávání. V rámci prvního cíle, zaměřeného na vzdělávání se prostředky budou investovat do modernizace škol a školek, rozšiřování kapacit vzdělávacích zařízení a budování nových pedagogicko-psychologických poraden.

Druhý cíl se věnuje budování infrastruktury sociálních služeb, výstavbě sociálního bydlení a zlepšení úrovně sociálního začlenění znevýhodněných skupin.

Třetí cíl čtvrté priority je zajištění rovného přístupu ke zdravotní péči prostřednictvím nákupu nového zdravotnického vybavení, modernizace nemocnic a zvýšení kapacit zdravotních zařízení určených k prevenci onemocnění (krajské hygienické stanice, kliniky infekčních onemocnění a další).

Posledním cílem je posílení úlohy kultury a udržitelného cestovního ruchu. Tento cíl je zaměřen na revitalizaci a vybavenost muzeí, knihoven a kulturních památek.

- **Priorita 5: Komunitně vedený místní rozvoj (CP 5)**

Pátá priorita se zabývá rozvojem venkova a podporou místních akčních skupin, využívajících metodu LEADER. Mezi hlavní aktivity v této prioritě patří výstava a rekonstrukce jak pro pěší, tak pro cyklisty. Dále revitalizace veřejných prostranství v obcích a budování infrastruktury škol, školek muzeí a dalších kulturních zařízení nacházejících se v území působnosti MAS.

- **Priorita 6: Rozvoj městské mobility (CP 2)**

Předposlední priorita má za cíl rozvoj udržitelné mobility ve městech. K naplnění tohoto cíle bude investováno do nákupu nových bezemisních vozidel pro městskou hromadnou dopravu a budování dobíjecích stanic MHD. Dále bude ve městech podporována nemotorová doprava v podobě výstavby chodníků a tras pro cyklisty.

- **Priorita 7: Technická pomoc**

Tato priorita se neváže na cíle Evropské politiky, ale zajišťuje řízení, implementaci a monitoring programu IROP. Součástí priority je i podpora pro žadatele a příjemce dotací v podobě seminářů a školení. Mezi aktivity patří také veřejná propagace IROP.

Pro realizaci IROP bylo vyčleněno celkem 6,33 mld. eur (4,8 mld. od EU a 1,53 mld. od ČR. (MMR ČR, 2022)

3.1.3 LEADER

Metoda LEADER (Liaison Entre Actions Développement de l'Économie Rurale) byla poprvé představena v devadesátých letech 20. století z iniciativy Evropské Unie na podporu rozvoje venkova (Bínek a kol., 2020). Základní kameny metody LEADER byly zveřejněny v nařízení Rady Evropské unie z roku 2006 (nařízení Evropské komise č. 1698/2005) o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), které bylo později nahrazeno novým nařízením Rady EU č. 1305/2013 (EZFRV, 2005). V původním znění tohoto nařízení je zmíněno i 7 základních kamenů metody LEADER, které jsou rozepsány níže.

1. Strategie místního rozvoje respektující místní potřeby a problémy.

Každý region, do kterého má být metoda LEADER aplikována má své charakteristiky a specifika. Své tradice a své obyvatele, které dané charakteristiky sdružují. Má také specifické problémy a potřeby, na které je třeba se zaměřit. Aby metoda LEADER byla efektivní, je nutné se těmito charakteristikami řídit a přizpůsobit aktivity každému regionu na míru.

2. Provádění strategií zdola nahoru

Strategie zdola nahoru znamená, že se na navržení rozvojové strategie podílejí místní aktéři. K dostatečně směřodatnému a účinnému rozhodování je nutné vybudování silnější základny místních aktérů. Toho lze docílit několika způsoby:

- Zvyšováním povědomí širší veřejnosti, školeními nebo i mobilizací místního obyvatelstva za účelem rozklíčování silných a slabých stránek regionu.
- Účastí zájmových skupin na diskuzích o strategii místního rozvoje.
- Stanovení konkrétních kritérií pro selekci aktivit v regionu.

3. Uplatňování inovačních přístupů

LEADER se snaží podporovat inovativní přístupy k rozvoji venkova. MAS proto dostávají široké meze svobody a vysokou flexibilitu při řešení místních potřeb a problémů. Může se jednat například o přenesení strategie z jiného regionu nebo modernizaci místního know-how.

4. Integrované akce napříč odvětvími

Je nutné, aby strategie místního rozvoje byla multi-odvětvově zaměřena a spojovala tak několik činností z různých oborů. Samotné projekty a aktivity je nutné koordinovat tak, aby fungovaly jako jeden celek.

5. Vytváření sítí místních partnerství

Metoda LEADER má za účel také vytváření sítí mezi skupinami, které tuto metodu využívají a mezi dalšími organizacemi, které se podílejí na rozvoji venkova, a to za účelem sdílení know-how, zkušeností a poznatků. Subjekty si prostřednictvím

vytvořené sítě sdílejí postupy, nasbírané zkušenosti a vytvářejí tak lepší cestu ke zvládnutí překážek a izolovanosti některých oblastí.

6. Spolupráce

Při realizaci některých projektů je využívána spolupráce dvou či více místních akčních skupin z různých regionů. Skupiny si pomáhají především prostřednictvím předání know-how.

7. Místní partnerství veřejného a soukromého sektoru

Veřejný a soukromý sektor propojují místní akční skupiny. Jedná se o velmi důležitý prvek metody LEADER. Propojení veřejného a soukromého sektoru zajišťuje, že se na strategii rozvoje venkova podílejí všechny zainteresované skupiny, a nejen státní instituce (Binek a kol. 2020).

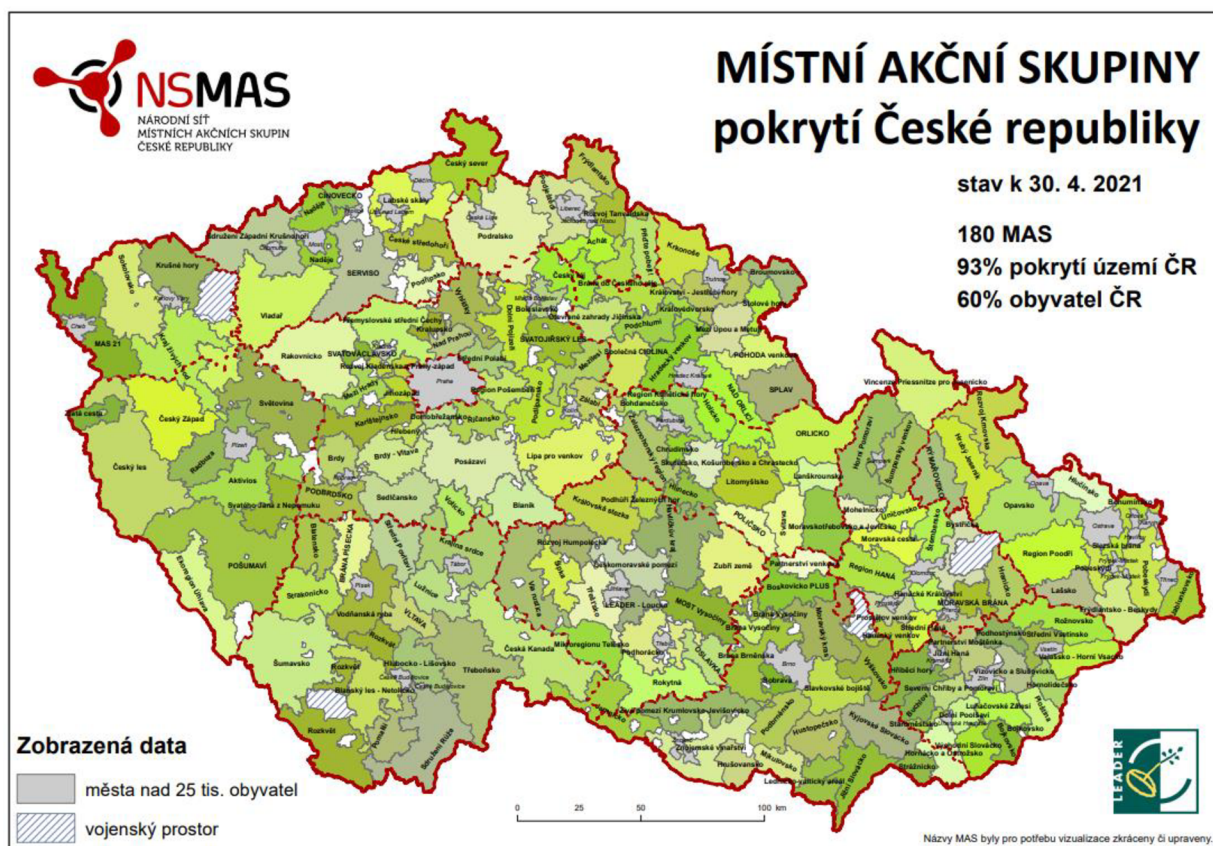
3.1.4 LEADER v České republice

V České republice se metoda LEADER začala uplatňovat již v roce 2002. Většího významu ovšem nabývá v roce 2004, se vstupem ČR do EU. V tomto roce vzniklo na území ČR více než 40 Místních akčních skupin (Čepelka, 2008). V té době mohly MAS čerpat státní podporu díky tehdejšímu Programu obnovy venkova, který byl realizován mezi roky 1991–2006. Dále od roku 2004 do roku 2008 souběžně fungovala česká verze programu LEADER (Český LEADER), financovaná pouze státním rozpočtem. Postupně byl implementován i evropský program LEADER+, který už byl financován rozpočtem Evropské unie (Binek a kol., 2020). V období 2004–2008 se začíná počet MAS v ČR rychle zvyšovat. V roce 2007 byla v prvním kole výběru podpora uznána 48 subjektům. Ve druhém kole v roce 2008 bylo přidáno dalších 32 MAS, čímž se celkový počet místních akčních skupin v ČR zvýšil na 80. Díky mimořádnému rozhodnutí tehdejšího ministra zemědělství bylo vybráno dalších 32 MAS a celkový počet zvýšen na 112. V programovém období 2014–2020 byl LEADER přejmenován na komunitně vedený místní rozvoj CLLD a celkový počet MAS se zvýšil na 179 (Binek a kol., 2020). Aktuální počet MAS v ČR k datu 11.09.2022 dle dat Evropské unie činí 180 skupin (ENRD, 2022).

Tento počet MAS pokrývá svou činností již téměř celou Českou republiku. Mapa pokrytí je znázorněna na obrázku č. 3

Obrázek 3 Mapa pokrytí MAS v ČR

Zdroj: NS MAS, 2021

Nárůst začleněných obcí doprovázel i nárůst finančních prostředků, poskytovaných na podporu programu LEADER. V období mezi lety 2004–2006 získalo pouze 10 MAS maximální výši podpory v součtu 159 mil. Kč. Zbýlých 82 skupin dostalo pouze část podpory (Lošťák a Hudečková, 2010).

V letech 2007–2013 již bylo pro rozvoj venkova vyčleněno přes 4,6 mld. Kč. Tato podpora byla rozdělena do programů 112 MAS, přičemž na každou skupinu připadlo zhruba 4 až 15 mil. Kč.

V období mezi lety 2014–2020 se podpora opět navýšila, a to na celkovou výši 16,9 mld. Kč. Tyto dotace byly rozděleny mezi několik programů, a to do Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), Programu rozvoje venkova (PRV), Operačního programu zaměstnanost (OPZ) a Operačního programu Životní prostředí (OPŽP) (MMR, 2019).

3.1.5 Místní akční skupiny

Místní akční skupiny (MAS) se prolínají napříč všemi třemi sektory aktérů regionálního rozvoje. Propojují obce, podnikatele, občany i neziskové organizace za účelem rozvoje regionu. Jejich činnosti se odehrávají na lokální úrovni, téměř na celém území české republiky (Binek a kol., 2020).

Dle definice Ministerstva pro místní rozvoj „*Místní akční skupinu (MAS) představuje místní společenství složené ze subjektů, které zastupují veřejné a soukromé místní socioekonomické zájmy (skupiny občanů, neziskové organizace, subjekty soukromé podnikatelské sféry, subjekty veřejné správy, obce, svazky obcí apod.), přičemž na rozhodovací úrovni nesmí ani veřejný sektor ani žádná z jednotlivých zájmových skupin představovat více než 49 % hlasovacích práv*“ (DotaceEU, slovník pojmů).

Místní akční skupiny začali vznikat v roce 2002 za účelem čerpání finančních prostředků programu LEADER, nicméně jejich záběr v oblasti rozvoje venkova je nyní mnohem širší. (Pelcl a kol., 2008). MAS získávají finanční prostředky získávané prostřednictvím dotací EU a národních programů a tyto prostředky poté využívají ke zlepšování kvality života v daném regionu a zvelebování místního prostředí. Kromě vlastních projektů také přerozdělují finance mezi ostatní místní projekty, vedené jinými organizacemi (NS MAS, 2012).

Každá MAS má vlastní organizační strukturu ve které, stejně jako u běžných podniků, má každý orgán specifickou roli. Názvy orgánů nejsou pevně dány, je ovšem důležité, aby zastávali 5 základních funkcí a to funkce: řídicí, kontrolní, výběrové, monitorovací a výkonné. Nejvyšším orgánem je shromáždění všech členů. Řídicí funkcí disponuje zpravidla výbor, který schvaluje integrovanou územní strategii, má finální slovo ve výběru projektů a podobně. Kontrolní orgán (dozorčí rada, komise) provádí kontrolu hospodaření s financemi a dodržování stanov a různých zásad. Výběrovou funkci zastává většinou komise a obsahuje hodnocení projektů a jejich seřazení dle potřeb a priorit regionu. Monitorovací funkci zastává další komise, která pozoruje naplňování stanovených strategií a realizaci projektů. Poslední (výkonnou) funkci zastává sekretariát v čele s manažerem. Sekretariát zodpovídá za dodržování veškerých pravidel a provádí administraci jednotlivých projektů (NS MAS, 2012).

3.1.6 Činnosti MAS

Místní akční skupiny mají z praktického hlediska tři základní úlohy

- realizaci nástrojů komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD)
- podpůrné činnosti pro ostatní subjekty v regionu
- realizaci vlastních projektů

V procesu realizace CLLD musí MAS podniknout několik kroků. V prvním kroku je nutné vypracovat programový rámec na základě potřeb, problémů a cílů CLLD, stanovit aktivity, které bude třeba provést a alokovat finanční prostředky na jejich realizaci. Samotná realizace programového rámce se v první řadě sestává ze zpracování výzev k návrhům projektů (shromáždění podkladů). Podklady je nutné schválit řídicím a rozhodujícím orgánem. Po schválení se výzva vyhlásí, informují se žadatelé (zpravidla elektronicky, prostřednictvím sociálních sítí, emailu a periodik), kteří následně zašlou své žádosti o dotace. MAS zkontroluje formální náležitosti a provede věcné hodnocení. K tomuto hodnocení využívá preferenční kritéria doplněná například o bodovou škálu. Na závěr se vyberou konkrétní projekty, které schvaluje rozhodovací orgán MAS (Binek a kol., 2020).

Mimo činnosti spojené s CLLD vykonávají místní akční skupiny také řadu vedlejších činností, určenými k podpoře subjektů působících na jejich území. Jedná se například o činnosti vzdělávací, informační, komunikační a propagační.

Komunikační a informační činnosti vykonává většina MAS pomocí digitálních médií, ale také pomocí osobního kontaktu se subjekty, které s MAS spolupracují i s širší veřejností. Většina informací je zveřejněna na webových stránkách jednotlivých MAS nebo zasílána pomocí emailů. Osobní kontakt je využívám především při plánování strategie CLLD a před vyhlášením výzev, a to prostřednictvím osobních konzultací, seminářů a poradenství v oblasti projektových záměrů a získávání finančních prostředků z dotací.

Konzultace MAS poskytují především v oblasti správného vyplnění žádosti o dotace a nastavení projektu tak, aby splňoval předem nastavené parametry přijatelnosti a formálních náležitostí. Pokud by projekt tyto podmínky nesplňoval, mohlo by dojít k zamítnutí ze strany ministerstva a k nevyplacení dotace, což by u zpětně vyplácených dotací mohlo mít velmi negativní následky.

4 Vlastní práce

Praktická část diplomové práce je zaměřena na hodnocení činnosti místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy. V první části této kapitoly je tedy věnována detailnímu představení této MAS, její struktuře, území působení a také představení činností, které provádí. Tato MAS byla vybrána z důvodu území jejího působení a také protože se jedná o větší MAS s dostatečným množstvím projektů, které lze do výzkumu zahrnout.

Další část se skládá ze samotného výzkumu, který je prováděn na základě řízených rozhovorů se zastupiteli obcí, které byly do jednotlivých projektů zapojeny.

4.1 Místní akční skupina Přemyslovské střední Čechy o. p. s.

Vznik MAS Přemyslovské střední Čechy se datuje k 5.1.2004. V té době organizace vznikla ještě jako dobrovolné sdružení obcí (DSO) se sídlem ve Slaném a celkem třinácti zakladateli. 11. 3. 2004 došlo k předělání sdružení obcí na zájmové sdružení právnických osob (celý název: MAS Přemyslovské střední Čechy z. s. p. o.) (Přemyslovské střední Čechy, základní informace).

Následně došlo 28. 3. 2011 k přeregistrování společnosti na obecně prospěšnou společnost Přemyslovské střední Čechy o.p.s. Počet zakládajících členů se zvedl na 14 a jejich výčet je zobrazen v tabulce č. 5 (Statut Přemyslovské střední Čechy o.p.s., 2020).

Tabulka 5 Zakládající členové Přemyslovských středních Čech o.p.s.

1.	ASPV Veltrusy, IČ 47010479, se sídlem Alešova 296, 277 46 Veltrusy
2.	Kladensko a Slánsko, IČ 71184996, se sídlem Hradečno 35, 273 04 Hradečno
3.	Česká tábornická unie - T.K. Draci Roztoky, p.s., IČ 67361242, se sídlem Libušina 390, 252 63 Roztoky
4.	EKOFRUKT Slaný, spol. s r.o., IČ 46348581, se sídlem Trojanova 1566, 274 01 Slaný
5.	Město Slaný, IČ 00234877, se sídlem Velvarská 136/1, 274 01 Slaný
6.	Nadační fond Koleč, IČ 27881091, se sídlem Koleč 103, 273 29 Koleč
7.	Poláček Farma Hole s.r.o., IČ 27152383, se sídlem Svrkyně – Hole 11, 252 64 Svrkyně
8.	Římskokatolická farnost Roztoky u Prahy, IČ 47005688, se sídlem Nám. 5. května 102, 252 63 Roztoky
9.	Sbor dobrovolných hasičů Velvary, IČ 00874043, se sídlem Karla Krohna 270, 273 24 Velvary
10.	SILNICE Slaný, spol. s. r. o., IČ 48953661, se sídlem Netovická 351, 274 01 Slaný
11.	Spolek pro obnovu únětické kultury, IČ 68378939, se sídlem Únětice čp. 6, 252 62 Horoměřice

12.	Sdružení Roztoč, z. s., IČ 26606551, se sídlem Čechova 564, 252 63 Roztoky
13.	Svazek obcí „Od Okoře k Vltavě“, IČ 70822344, se sídlem Pražská 162, 252 64 Velké Přílepy
14.	Vodohospodářské Sdružení obcí Slánské oblasti, IČ 48707996, se sídlem Politických vězňů 1523, 274 01 Slaný

Zdroj: MAS Přemyslovské střední Čechy, 2020

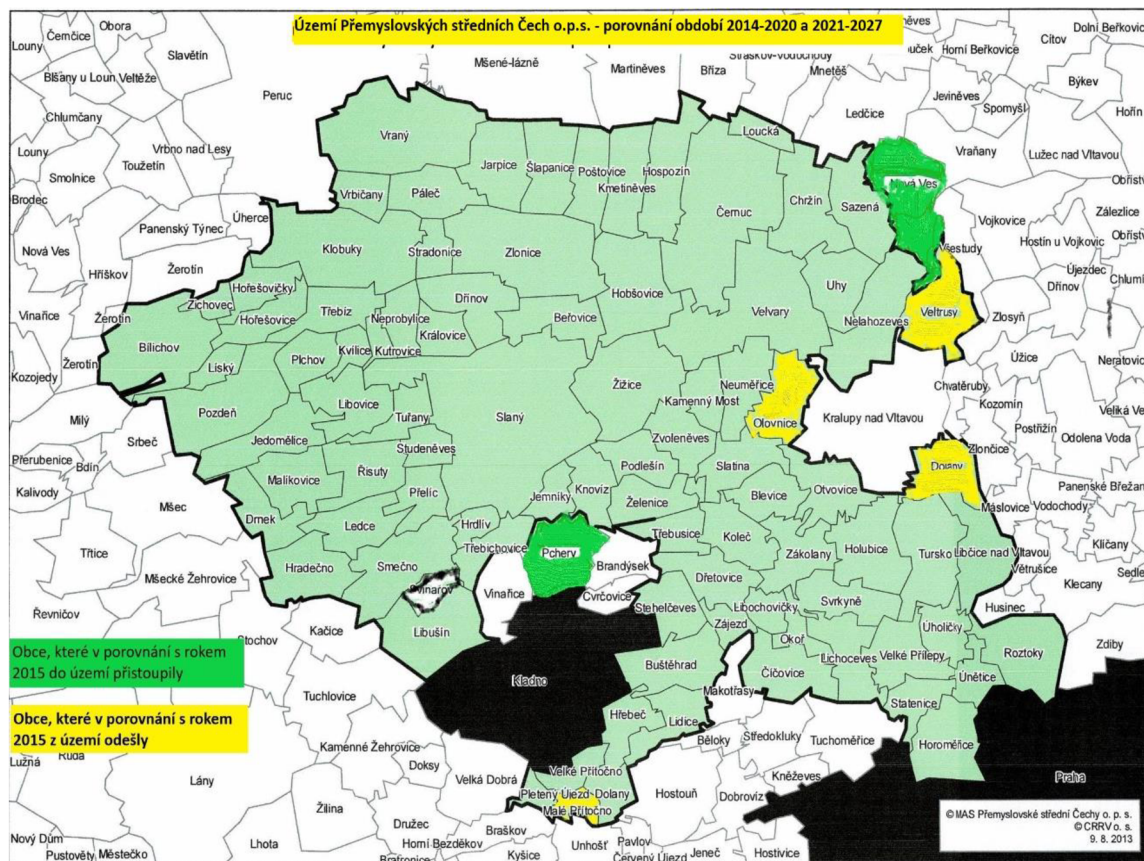
Jako obecně prospěšná společnost působí Přemyslovské střední Čechy i v současné době pod identifikačním číslem: 248 28 815 (Statut Přemyslovské střední Čechy o.p.s., 2020).

4.1.1 Území působení

Jak již napovídá její název, MAS Přemyslovské střední Čechy působí ve středočeském kraji, konkrétně v jeho severozápadní části. S rozlohou o velikosti 562 km² se řadí mezi nadprůměrně velké místní akční skupiny v ČR. Počtem obyvatel žijících na jejím území, který 31.12.2020 dle dat Českého statistického úřadu dosahoval hodnot přes 91 500 se v ČR řadí na nejvyšší příčky. V území působnosti MAS se nachází celkem 87 obcí, z čehož 7 má statut měst (Slaný, Roztoky, Libčice nad Vltavou, Velvary, Buštěhrad, Libušín a Smečno) a 2 obce mají statut městysů (Vraný a Zlonice) (MAS Přemyslovské střední Čechy, 2022).

Celé území působnosti MAS je znázorněno na obrázku č. 4

Obrázek 4 Území MAS Přemyslovské střední Čechy

Zdroj: MAS Přemyslovské střední Čechy, 2020

Jak je z mapy patrné, území působnosti Přemyslovských středních Čech se rozkládá od severozápadní hranice prahy, okolo Kladna po Bílichov na západě, poté je na severu ohraničeno obcí Vraný a pokračuje na východ až po Novou Ves. Dále pokračuje na jih směrem k Praze přes Nelahozeves, kolem Kralup nad Vltavou a je ohraničeno Horoměřicemi a Roztokami u Prahy. Ve středu oblasti se nachází město Slaný, kde má MAS své sídlo. (Přemyslovské střední Čechy, 2020)

4.1.2 Organizační struktura

Organizační strukturu MAS tvoří statutární orgán, správní rada a dozorčí rada. Statutárním orgánem Přemyslovských středních Čech o. p. s. je k 12.7.2022 ředitelka Štěpánka Fišerová. Správní rada MAS se skládá ze 6 členů v čele s předsedou RNDr. Jaroslavem Hukem, CSc. Posledním orgánem je dozorčí rada, která má celkem 3 členy a v jejím čele stojí Ing. Mgr. Josef Petzold, Th.Bc.

Dále má MAS 13 zakládajících partnerů a dalších 40 partnerů, jejichž výčet je přiložen k práci jako příloha č.1. (Přemyslovské střední Čechy, 2022)

4.1.3 Strategie CLLD 2021–2027

Předtím, než MAS zpracuje strategii na další období, musí projít standardizací. Jedná se o proces, ve kterém se vymezuje území působnosti MAS prostřednictvím podpisů starostů jednotlivých obcí. K tomuto účelu a také pro účely získání podnětů pro vytvoření nové strategie bylo provedeno následujících devět regionálních setkání se starosty.

Tabulka 6 Tvorba strategie CLLD 2021-2027

Komunitní projednání	Termín
Setkání se starosty – Slánsko I	19. 5. 2020 Slaný
Setkání se starosty – Slánsko II	21. 5. 2020 Slaný
Setkání se starosty – Kladensko I	26. 5. 2020 Lidice
Setkání se starosty – Slánsko – západ	28. 5. 2020 Smečno
Setkání se starosty – Zlonicko	2. 6. 2020 Zlonice
Setkání se starosty – Velvarsko	4. 6. 2020 Velvary
Setkání se starosty – Kladensko II	9. 6. 2020 Zákolany
Setkání se starosty – Praha-západ	11. 6. 2020 Holubice
Setkání se starosty – Hořešovice	16. 6. 2020 Hořešovice

Zdroj: MAS Přemyslovské střední Čechy

Dále byla naplánována 4 setkání se zástupci zemědělských podniků, mateřských a základních škol a neziskových organizací. Tato setkání musela být v důsledku pandemické situace zrušena a nahrazena individuálními rozhovory a dotazníky (MAS Přemyslovské střední Čechy: Strategie 2021–2027).

Na setkání se starosty bylo pomocí anketních lístků zjištěno, jaké investice mají obce do budoucna v plánu. Odpovídalo celkem 60 představitelů obcí a měst umístěných v teritoriu MAS. Anketa byla rozdělena na 7 oblastí rozvoje: Doprava, technická infrastruktura, občanská vybavenost, krajina a příroda, památky, sociální oblast a kultura a sport. V tabulce č. 7 se nachází podrobnější rozpracování rozvojových potřeb, mezi kterými se starostové v anketě rozhodovali.

Tabulka 7 Dílčí rozvojové potřeby 2021-2027

Rozvojová potřeba	Dílčí rozvojová potřeba	
Doprava sloužící lidem (D)	D1	Výstavba a rekonstrukce místních komunikací
	D2	Výstavba a rekonstrukce chodníků
	D3	Zajištění parkovacích míst
	D4	Výstavba nových a rekonstrukce cyklostezek a cyklotras
	D5	Výstavba cest a stezek pro pěší
	D6	Obnova veřejného osvětlení
Zkvalitnění technické infrastruktury (T)	T1	Výstavba a rekonstrukce kanalizací a ČOV
	T2	Výstavba a rekonstrukce vodovodů a přivaděčů vody
	T3	Úsporné vedení elektřiny
	T4	Pokládání optických kabelů
	T5	Dostupnost vysokorychlostního internetu
Obnova krajiny a přírody (P)	P1	Výsadby a obnova zeleně
	P2	Obnova cest a stezek
	P3	Ochrana půdy proti větrné a vodní erozi
	P4	Zadržování vody v krajině
	P5	Revitalizace rybníků a potoků
	P6	Územní studie a územní plány
	P7	Výstavba sběrných dvorů
	P8	Efektivní a ekologická likvidace odpadů
	P9	Využití biologických a jiných odpadů
	P10	Ekologicky šetrné zemědělství a zpracování produktů
Zlepšení občanské vybavenosti (O)	O1	Výstavba a rekonstrukce mateřských škol
	O2	Výstavba a rekonstrukce základních škol
	O3	Vybavení základních a mateřských škol
	O4	Udržení základní občanské vybavenosti v obcích
	O5	Spolupráce obcí v řešení občanské vybavenosti (školy, sběrné dvory, kompostárny, obecní policie, moderní technologie, udržování vody v krajině aj.)
	O6	Obnova a výstavba hřišť, sokoloven a dalších sportovních zařízení
Posílení sociální péče a soudržnosti (S)	S1	Výstavba a rekonstrukce sociálních bytů
	S2	Výstavba domovů pro seniory
	S3	Zajištění zařízení pro mládež, zejména dospívající
	S4	Začlenění nečeských obyvatel do komunity
	S5	Spolupráce původních obyvatel a nových přistěhovalců
Obnova kulturního dědictví (M)	M1	Opravy a rekonstrukce kostelů, kapliček a dalších památek
	M2	Využití starých hospodářských budov (stodoly, sýpky, pivovary)
	M3	Podpora lokálních muzeí, památníků
Oživení venkova (Ž)	Ž1	Výstavba komunitních center
	Ž2	Obnova a rekonstrukce sokoloven, kulturních domů, stanic a kluboven SDH a dalších prostor pro činnost neziskových organizací
	Ž3	Podpora zpracování místních produktů

Ž4	Podpora místních služeb
Ž5	Podpora společenských, vzdělávacích, sportovních a kulturních akcí

Zdroj: MAS Přemyslovské střední Čechy

Dotazovaní do ankety vyplňovali, kolik finančních prostředků chtějí přibližně investovat do jednotlivých oblastí. Největší investice byla naplánována do technické infrastruktury (1 445 mil. Kč), nejméně finančních prostředků bylo plánováno do krajiny a přírody (91 mil. Kč).

Souběžně s anketou a zajišťováním podpisů starostů obcí k vymezení území působnosti MAS pro období 2021–2027, byly rovněž zjišťovány priority jednotlivých obcí. Starostům bylo předloženo 10 oblastí priorit, vytipovaných kanceláři a vedením MAS, z nichž se mohli rozhodnout až pro 5, pro jejich obec nejdůležitějších. Výsledky hlasování jsou vyobrazeny v tabulce č. 8.

Tabulka 8 Priority obcí 2021-2027

číslo	priorita	hlasů
1.	Technická infrastruktura obcí (vodovody, kanalizace, ČOV, plyn, rozvod elektřiny)	33
2.	Doprava (dopravní zátěž, stav silnic, ulic a chodníků, veřejné osvětlení, dopravní dostupnost veřejnou dopravou, parkování, cyklostezky a trasy pro pěší)	51
3.	Občanská vybavenost obcí (školy a školky, knihovny, pošta, sběrné dvory, skládky a spalovny, dostupnost zdravotní péče, hřbitovy)	35
4.	Ochrana a obnova kulturního dědictví (památky, muzea, lidová architektura)	16
5.	Obnova krajiny a ochrana přírody (zeleň, biokoridory, revitalizace potoků a rybníků, obrana proti erozi, propojení obcí sítí cest, využívání obnovitelných zdrojů energie)	40
6.	Sociální péče a sociální začleňování (domovy pro seniory, sociální byty, začleňování všech skupin lidí do komunity, rovné příležitosti)	16
7.	Oživení venkova (diverzifikace nabídky pracovních příležitostí a služeb, podpora podnikatelů, vzdělávací, společenské a kulturní akce, podpora činnosti neziskovek a zájmových organizací)	17
8.	Hospodaření s vodou v krajině (ochrana proti povodním, zadržování vody v krajině, zvyšování podílu zeleně, hospodaření s dešťovou a pitnou vodou)	36
9.	Odpady a jejich likvidace (dostupnost skládek, spaloven, kompostáren, perspektivy likvidace odpadů, třídění, černé skládky)	27

10.	Moderní technika a technologie na venkově (digitalizace, vysokorychlostní internet, inovace, využívání místních produktů a služeb)	7
-----	--	---

Zdroj: MAS Přemyslovské střední Čechy

Stejně jako v předchozí anketě se i tohoto hlasování zúčastnilo 60 obcí, přičemž ne všichni starostové označili všech 5 priorit. Z tohoto šetření je patrné, že nejvíce obcí se chce soustředit na dopravu a obnovu krajiny. Pro monitoring a kontrolu plnění strategických cílů využívá MAS povinné indikátory dle Národního číselníku indikátorů, ke kterým je nastavena výchozí a cílová hodnota. Například k prvnímu strategickému cíli – rozvíjet dopravu sloužící lidem a neškodící prostředí byl přidělen indikátor č. 76100: Délka nově vybudovaných cyklostezek a cyklotras. Měrnou jednotkou jsou kilometry, počáteční hodnotou k 1.1.2021 je 0 km a cílovou hodnotou k 31.12.2027 je 6 km. Obdobně budou monitorovány i ostatní strategické cíle (MAS Přemyslovské střední Čechy, 2021).

V rámci samotného implementování strategie 2021–2027 jsou činnosti MAS rozděleny do tří programů. Jsou to: Integrovaný regionální operační program (IROP), Program rozvoje venkova (PRV) a Operační program zaměstnanost (OPZ). V rámci těchto programů jsou vypisovány výzvy, ke kterým se mohou hlásit uchazeči o dotace se svými projekty.

IROP

Prvním programem, v rámci kterého bude MAS v období 2021–2027 vyhlášovat výzvy, je integrovaný regionální operační program, zkráceně IROP. Součástí tohoto programu je i komunitně vedený místní rozvoj. Výzvy z oblasti CLLD vyhláší právě místní akční skupiny. Jejich úlohou je nejprve informovat obce a další subjekty o vyhlášení výzev a o způsobu, jak se mohou k jednotlivým výzvám hlásit. Dále mají na starosti příjem žádostí a vyhodnocování projektů na základě předem stanovených kritérií a finální rozhodnutí, zda se projekt přijímá, přijímá s výhradou (případně změnou) anebo odmítá.

O přijatelnosti projektů rozhoduje MAS v první řadě na základě kritérií přijatelnosti. Kritéria hodnotí následující aspekty projektů:

- Účelnost projektu
- Potřebnost projektu

- Efektivnost projektu
- Hospodárnost projektu
- Proveditelnost projektu
- Soulad s horizontálnými princípy

Tato kritéria jsou zakotvena v dokumentech Ministerstva pro místní rozvoj (IROP obecná pravidla pro žadatele a příjemce, 2021) a MAS Přemyslovské střední Čechy (interní postupy MAS pro IROP, 2017). Referenčními dokumenty kritérií jsou: Pravidla pro žadatele a příjemce, studie proveditelnosti a akční plán SCLLD. Kontrolu kritérií přijatelnosti a formálních náležitostí provádějí dva hodnotitelé zcela nezávisle na sobě.

Po kontrole přijatelnosti a formálních náležitostí následuje věcné hodnocení projektů. Hodnocení provádí hodnotící komise pověřená místní akční skupinou. Jednotlivé projekty jsou obodovány a každý projekt může získat maximálně 50 bodů. Aby byla výzva splněna je potřeba získat alespoň 27 bodů (54 %). Projekt s vyšším hodnocením má přednost před projekty s hodnocením nižším. Pokud dojde k rovnosti bodů, má přednost projekt s nižšími celkovými výdaji. O uskutečnění projektů rozhoduje správní rada místního partnerství na základě pořadí sestaveného hodnotící komisí a dále na základě finančních prostředků alokovaných pro danou výzvu. Pokud je celková suma požadovaných prostředků všech projektů nižší než alokovaná částka pro výzvu, jsou přijaty všechny projekty, které splňují bodové kritérium. Pokud by došlo k překročení dané částky, schvalují se projekty v pořadí dle získaných bodů (interní postupy MAS pro IROP, 2017).

V současné době, tedy k listopadu 2022, zatím nebyly v programu IROP od MAS Přemyslovské střední Čechy vypsány žádné výzvy, neboť je ještě plánované setkání starostů v prosinci 2022, kde se dle programu bude prezentovat strategie CLLD na následující roky, včetně strategie IROP a první výzvy tedy budou vyhlášené až po tomto setkání.

PRV

Dalším programem, v rámci kterého MAS vypisuje výzvy je Program rozvoje venkova (PRV). Tento program je zaměřený především na soukromé subjekty (podnikatele) v oblasti zemědělství a lesnictví. Zapojit se do programu ovšem mohou

i obce a veřejné instituce v obcích jako jsou školy a školky (MAS Přemyslovské střední Čechy).

V České republice je tento program implementovaný prostřednictvím Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF). Stejně jako u IROP mají i zde místní akční skupiny několik funkcí. Důležitou roli hraje opět funkce informativní. V tomto případě se jedná spíše o osobní jednání s jednotlivými žadateli, jelikož se často jedná o drobné podniky, především zemědělského a lesnického zaměření. Hromadná setkání, jako v případě IROP jsou tedy vzhledem k množství a vytíženosti jednotlivých podnikatelů těžko proveditelná. (MAS Přemyslovské střední Čechy)

Další významnou činností, stejně jako u předchozího programu, je vyhlášení výzev a rozdělování finančních prostředků mezi žadatele. V případě tohoto programu je každá výzva rozdělena do několika kategorií (fichí), dle zaměření strategie. Může se jednat například o projekty zaměřené na lesnickou infrastrukturu nebo na podporu drobných zemědělských podniků. Jednotlivé fiche mají přidělenou část finančních prostředků alokovanou pro danou výzvu. Jelikož v současném období (k listopadu 2022) ještě MAS žádnou výzvu nevydala, je názorný příklad uveden níže v kapitole období 2014–2020 v tabulce č. 9.

Pro účely vybírání a schvalování projektů žadatelů o dotace a dohlížení na realizaci SCLLD byly vyhotoveny interní postupy MAS, které jako hlavní orgán zodpovědný za realizaci SCLLD vymezují plénum místního partnerství. To má za úkol schvalovat strategické a programové dokumenty a také zřizuje další orgány a volí jejich členy.

Rozhodovacím orgánem místního partnerství je správní rada. Ta má za úkol schvalování rozpočtu, schvalování způsobu hodnocení projektů včetně schválení kritérií přijatelnosti a formálních náležitostí. Správní rada také schvaluje samotné žádosti na základě bodového hodnocení od hodnotící komise. Při tomto rozhodování musí minimálně 50 % hlasů náležet partnerům, kteří nejsou veřejným orgánem (Interní postupy pro PRV, MAS Přemyslovské střední Čechy, 2021).

Kontrolním orgánem místního partnerství je dozorčí rada. Ta dohlíží na to, aby všechny činnosti místního partnerství byly v souladu se zákony a pravidly MP a SCLLD. Dále kontroluje metodiku výběru projektů a zodpovídá za hodnocení a monitoring SCLLD (Jednací řád dozorčí rady místního partnerství, 2017).

Posledním orgánem je hodnotící komise, která pomocí bodovacího systému hodnotí jednotlivé projekty žadatelů a následně předává jejich seznam dozorčí radě.

Rozhodující slovo při výběru projektů má ovšem SZIF, který rovněž schvaluje znění výzev a fichí. Komunikace MAS se SZIF probíhá online, prostřednictvím takzvaného Portálu farmáře. Do tohoto portálu musí MAS vložit znění vyhlášených fichí včetně jejich parametrů, kterými jsou zejména minimální a maximální výše výdajů na projekty, dále kritéria hodnocení včetně minimálního požadovaného počtu bodů a povinných indikátorů (Obecné a specifické podmínky pro poskytnutí dotací, Ministerstvo Zemědělství, 2021).

OPZ

Posledním programem, ve kterém MAS vyhláší výzvy je Operační program zaměstnanost neboli OPZ. Tento program cílí na snížení lokální nezaměstnanosti. Aktivity podporované MAS spojené s tímto programem jsou navrženy tak, aby doplňovaly místní úřady práce a pomáhaly lépe zacílit na specifické potřeby lokálního trhu práce. Ve výzvách MAS podporuje z nástrojů politiky zaměstnanosti pouze rekvalifikaci osob. Ostatní nástroje aktivní politiky zaměstnanosti nechává v kompetenci úřadů práce. Podporované aktivity MAS mění v závislosti na zaměření výzvy. Stejně tak se se zaměřením výzev mění i cílová skupina, na kterou jsou aktivity zacíleny. Z pravidla se v cílových skupinách objevují osoby na pracovním trhu znevýhodněné (propuštění zaměstnanci, osoby s trestním záznamem v rejstříku, osoby s tělesným či duševním postižením a podobně).

Pravidla, kterými se řídí vyhlášení výzev, podávání žádostí a hodnocení a výběr projektů vydává Ministerstvo Práce ČR a jsou obsaženy v základním dokumentu nazvaném Operační program Zaměstnanost plus 2021–2027. Základní dokument rovněž schvaluje Evropská komise. Pravidla dále upravují dva další dokumenty. Jeden dokument obsahuje obecnou část pravidel pro žadatele a příjemce. Jeho součástí jsou právní zakotvení, základní představení OPZ plus, pravidla pro žádosti, monitoring a další obecná pravidla. Druhým dokumentem je specifická část pravidel pro žadatele, který již obsahuje konkrétní pravidla pro hodnocení a výběr projektů, pravidla pro řízení financí projektů a detailně popisuje způsobilé a nezpůsobilé výdaje (MPSV, 2021).

Ani v tomto programu zatím nejsou MAS Přemyslovské střední Čechy vypsaný žádné výzvy. V současné době však MAS zpracovává projekt, který je podmínkou pro čerpání dotací od EU a který je podkladem pro vyhlášení výzev. Starostům byl odeslán dotazník, ve kterém se mají rozhodnout, zda chtějí obec do projektu zapojit a zda obec poskytuje nějaké sociální služby a jaké sociální služby by měla zájem poskytovat. Projekt bude rozplánován do dvou po sobě jdoucích tříletých etap a bude zaměřen na podporu a začlenění starých, hendikepovaných a nechtěných lidí do společnosti (MAS Přemyslovské střední Čechy, 2021).

Také je již znám navrhovaný rozpočet pro realizaci projektu MAS. Rozpočet zahrnuje několik terénních pracovníků, koordinátora, který má za úkol zajistit součinnost všech aktivit a provázet jednotlivé aktéry v dané oblasti, dále je v rozpočtu zahrnuto technické vybavení, náklady na služby a semináře a náklady na další pracovníky. Celkově odhadované náklady na projekt čítají 9 978 091 Kč. Dle zprávy MAS ovšem díky realizaci tohoto projektu bude MAS Přemyslovské střední Čechy moci získat v rámci OPZ plus finanční prostředky až v hodnotě 30 milionů korun (Přemyslovské střední Čechy, 2022).

Malý přemyslovský měšec

Kromě zprostředkování finanční podpory od státu a Evropské unie poskytuje místní akční skupina Přemyslovské střední Čechy také další finanční podporu projektů v podobě grantu nazvaného Malý přemyslovský měšec. Grant je určen výhradně na podporu projektů realizovaných na území MAS a je financován z vlastních zdrojů MAS. První projekty byly podpořeny již v roce 2012 a další projekty přibývaly každý rok až do současnosti.

V rámci grantu jsou podporovány drobné projekty s veřejně prospěšným charakterem. Nejčastěji se jedná o projekty, jež jsou zaměřeny na práci s dětmi, kulturní akce a sportovní a společenské akce. Žádat o podporu mohou pouze neziskové organizace, církve, příspěvkové organizace obcí nebo obce ve jménu žadatelů bez právní subjektivity (knihovny, spolky apod.). Projekty jsou také omezeny celkovou výší výdajů, která nesmí překročit 20 000 Kč. Omezena je i výše podpory, kterou lze od MAS obdržet a to na 80 % z celkové výše nákladů, nejvýše však 6 000 Kč.

Pro rok 2022 byla MAS určena alokace v celkové výši 160 000 Kč. Výběr projektů a výši přidělené podpory měla na starosti správní rada MAS. Celkově bylo

podpořeno 40 projektů na které byla vyčerpána téměř celá výše grantu (přiděleno 159 699 Kč). Výčet podpořených projektů je zobrazen níže, v tabulce č. 9.

Tabulka 9 Podpořené projekty MPM

Číslo	Žadatel	Název projektu	požadavek	přiděleno
1.	Obec Stehelčevy – Klub kroniky	Sestavení a výroba PEXESA – Procházka historií obce	6 000 Kč	6 000 Kč
2.	Mateřská škola Řisuty okres Kladno	Malý stavitel	6 000 Kč	6 000 Kč
3.	Sbor dobrovolných hasičů Poštovice	Poštovické dýňování	6 000 Kč	6 000 Kč
4.	Sbor dobrovolných hasičů Plchov	10. ročník hasičského Rozloučení s prázdninami	6 000 Kč	6 000 Kč
5.	MŠ Zahrádka sv. Františka	Kompostér k výuce a posezení u ohně na zahradní slavnosti	6 000 Kč	6 000 Kč
6.	Knihovna Velké Přílepy	Čtu, čteš, čteme	6 000 Kč	6 000 Kč
7.	Kulíšek Libčice z. s.	Galerie v kadibudce	6 000 Kč	6 000 Kč
8.	Základní škola, mateřská škola aZUŠ Hnízdo v Úněticích, příspěvková organizace	Přemyslovské střední Čechy v ZŠ Hnízdo Únětice III.	6 000 Kč	4 800 Kč
9.	Tělocvičná jednota Sokol Malíkovice	Stromy, keře v obci	4 800 Kč	3 840 Kč
10.	Klub seniorů Velké Přílepy	Vzdělávání seniorů – Velké Přílepy	6 000 Kč	4 800 Kč
11.	Pálečský statek, z. s.	Exkurze za včelami	5 200 Kč	4 160 Kč
12.	SHČMS – Sbor dobrovolných hasičů Velvary, pobočný spolek	Soutěž dobrovolných hasičských družstev ve Velvarech v roce 2022	5 000 Kč	4 000 Kč
13.	Libovičtí nohejbalisté zajišťuje obec Libovice	DiskGolf v Libovici	6 000 Kč	4 800 Kč
14.	Obec Stradonice, která zastupuje spolek maminek s dětmi	Dětský den v obci Stradonice	6 000 Kč	4 800 Kč
15.	Mateřská škola Nová Ves	Relaxační zahrada pro předškolní děti	6 000 Kč	4 800 Kč
16.	Statek Kováry, z. s.	Hobby závody Kováry 2022	6 000 Kč	4 800 Kč
17.	Tělovýchovná jednota sportovní klub Hřebeč, z. s.	Fotbalový turnaj mladších přípravků	5 000 Kč	4 000 Kč
18.	Mateřská škola Královice, p.o.	Sport a pohyb dětem	6 000 Kč	4 800 Kč
19.	Pusinky z Pleteného Újezda	Příměstský tábor	6 000 Kč	4 800 Kč
20.	Základní škola Vraný	Dárek pro maminku	4 800 Kč	3 840 Kč
21.	Mateřská škola Vraný	Hrníčkování	4 800 Kč	3 840 Kč
22.	Spolek pro obnovu obce zajišťuje obec Libovice	Libovické akce – párty stan	6 000 Kč	3 000 Kč
23.	A co děti z. s.	Den dětí na dětském hřišti ve Zlonicích	6 000 Kč	3 000 Kč

24.	Tosara, z. s.	Letní příměstský tábor pro děti ze sociálně slabých rodin	6 000 Kč	3 000 Kč
25.	Libčich, z. s.	Rozšíření čidel Libčich	6 000 Kč	3 000 Kč
26.	Obec Hřebeč – Komunitní klub Hřebíček	Hřebečské dušinky 2022	6 000 Kč	3 000 Kč
27.	Sportovní klub česká Kréta, z. s.	Zábavné a sportovní akce pro děti	6 000 Kč	3 000 Kč
28.	SK Stehelčeves	3dílný koš na třídění odpadu	6 000 Kč	3 000 Kč
29.	Základní škola Pchery, okres Kladno	Vánoční setkání	4 830 Kč	2 415 Kč
30.	TJ Meteor Pletený Újezd z. s.	Nohejbalový turnaj	6 000 Kč	3 000 Kč
31.	Pcherské maminky, z. s.	Tvůrčí dílničky pro děti	6 000 Kč	3 000 Kč
32.	Mateřská škola Černuc, okres Kladno	Barevná auta	6 000 Kč	3 000 Kč
33.	Dalibor z. s.	Dokino 2022	6 000 Kč	3 000 Kč
34.	Jezdecké centrum –Údolí Bakovského potoka z. s.	Hubertova jízda	6 000 Kč	3 000 Kč
35.	Sdružení rybářů – obec Kamenný Most	Pálení čarodejnic – společenská akce	6 000 Kč	3 000 Kč
36.	Mateřské centrum Lidičky, z. s.	Lidické putování za pokladem jara	6 000 Kč	3 000 Kč
37.	Autoklub v AČR Slaný	Finále Mezinárodní Mistrovství ČR v juniorských družstvech	6 000 Kč	3 000 Kč
38.	Kulturní klub Pletený Újezd	Truhlíkování v Pleteném Újezdu	5 648 Kč	2 824 Kč
39.	Dámy ze stínadel	Čarodějnice v Pleteném Újezdu	5 760 Kč	2 880 Kč
40.	Ú-holky, pozdní sběr prostřednictvím obce	Šikovní Ú-holka	5 000 Kč	2 500 Kč

Zdroj: MAS Přemyslovské střední Čechy, vlastní úprava

Z tabulky je patrná rozmanitost projektů, které grant podporuje. Jedná se sice o malé částky, ale vzhledem k velikosti a možnostem žadatelů o grant jsou pro ně přidělené finance mnohdy stěžejní a bez nich by k uspořádání akce či nákupu nového vybavení nedošlo. MAS tak nehraje důležitou roli pouze pro obce a podnikatele, ale také pro tyto menší spolky, mateřské školy a další veřejně prospěšné instituce.

4.1.4 Období 2014–2020

Cílem této diplomové práce je provedení hodnocení činností MAS Přemyslovské střední Čechy. Aby bylo možné zhodnotit fungování MAS, je nutné nejprve rozebrat, jaké množství projektů a jaké množství finančních prostředků MAS poskytla v již ukončeném období. Zároveň byly v rámci výzkumu provedeny rozhovory s několika starosty obcí, jejichž projekty byly v období od roku 2014 do

roku 2020 v rámci vyhlášených výzev buďto vybrány nebo se o výběr ucházely. Z těchto důvodů jsou jednotlivé programy a jejich výzvy níže popsány v konkrétních číslech.

IROP

V období od roku 2014 do roku 2020 fungoval IROP dle stejných pravidel, která jsou popsána v rámci období 2021–2027. Výběr podpořených projektů fungoval na stejném principu, na kterém funguje i v současné době, projekt tedy musel získat minimálně 27 bodů od hodnotící komise a splnit základní parametry přijatelnosti a formálních náležitostí.

MAS Přemyslovské střední Čechy vypsal v tomto období v programu IROP celkem 23 výzev. Jejich seznam a alokovaná dotace pro jejich realizaci je uveden v tabulce č. 10.

Tabulka 10 Přehled výzev IROP 2014–2020

číslo	Opatření	Alokace MAS
1	Bezpečná doprava	10 000 000 Kč
2	Sociální začleňování a služby	5 000 000 Kč
3	Obnova kulturního dědictví	5 000 000 Kč
4	Infrastruktura pro vzdělávání a celoživotní učení	20 000 000 Kč
5	Bezpečná doprava II.	10 526 316 Kč
6	Sociální začleňování a služby II.	9 040 000 Kč
7	Obnova kulturního dědictví II.	3 157 895 Kč
8	Infrastruktura pro vzdělávání a celoživotní učení II.	16 842 105 Kč
9	Podpora složek IZS	18 060 000 Kč
10	Bezpečná doprava III.	12 885 339 Kč
11	Infrastruktura pro vzdělávání a celoživotní učení III.	12 436 765 Kč
12	Podpora složek IZS II.	10 793 205 Kč
13	Územní plánování	2 595 779 Kč
14	Sociální začleňování a služby III.	8 085 967 Kč
15	Obnova kulturního dědictví III.	4 455 861 Kč
16	Infrastruktura pro vzdělávání a celoživotní učení IV.	6 721 765 Kč
17	Bezpečná doprava IV.	9 801 106 Kč
18	Sociální začleňování a služby IV.	3 000 000 Kč
19	Bezpečná doprava IV.	2 105 263 Kč

20	Infrastruktura pro vzdělávání a celoživotní učení V.	5 052 631 Kč
21	Podpora složek IZS III.	5 000 000 Kč
22	Územní plánování II.	1 344 805 Kč
23	Bezpečná doprava V.	3 450 828 Kč

Zdroj: MAS Přemyslovské střední Čechy, vlastní úprava

Alokace finančních prostředků byly u všech výše zmíněných výzev z 95 % hrazeny z Evropského fondu pro regionální rozvoj a z 5 % samotnými žadateli o dotaci. Výzvy v tomto programu jsou zacíleny především na obce. K výzvám se tedy z větší části hlásily právě obce, které svými projekty cílily na zlepšení vlastní infrastruktury, občanské vybavenosti a vzhledu veřejných prostranství. Výjimka nastala u tří výzev, u kterých byly vybrány projekty dvou farností a jedné mateřské školy. Celkem bylo vybráno k realizaci 41 projektů a celková suma požadovaných dotací dosahovala hodnoty přes 120 milionů korun (Přemyslovské střední Čechy 2016).

PRV

Dalším programem, který MAS období 2014–2020 realizovala, je Program rozvoje venkova neboli PRV. Jak již bylo řečeno výše, tento program byl zaměřený především na podnikatele v oblasti zemědělství a lesnictví. I v tomto programu, měla MAS úlohu vyhlášení výzev a přijímání žádostí o dotace. V následující tabulce je pro ilustraci znázorněna výzva č. 1 s rozdělením na fiche a jejich alokace.

Tabulka 11 Výzva č. 1/2017

Číslo Fiche	Název Fiche	Vazba Fiche na článek Nařízení EP a Rady (EU) č. 1305/2013	Alokace pro výzvu 1/2017
1	Lesnická infrastruktura	Článek 17, odstavec 1., písmeno c) - Podpora investic do infrastruktury související s rozvojem, modernizací nebo přizpůsobením se zemědělství a lesnictví / Lesnická infrastruktura	2 000 000 Kč
2	Investice do zemědělských podniků	Článek 17, odstavec 1., písmeno a) – Investice do zemědělských podniků	7 000 000 Kč
3	Podpora zpracovatelů	Článek 17, odstavec 1., písmeno b) - Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů	7 000 000 Kč

4	Podnikání v nezemědělských činnostech a cestovním ruchu	Článek 19, odstavec 1., písmeno b) - Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností	4 000 000 Kč
---	---	---	--------------

Zdroj: MAS Přemyslovské střední Čechy

Celkem MAS vypsalala 7 výzev, jejichž struktura je obdobná výzvě č. 1. Výzvy byly vypisovány vždy po roce, kromě roku 2020, kdy byly vypsané dvě výzvy ve stejném roce. Od roku 2019 se již nevypisovala Fiche č. 1 – Lesnická infrastruktura a od roku 2020 přibyla Fiche 6 – Malé projekty pro obce s alokací od 10 000 000 do 18 000 000 Kč.

OPZ

Posledním programem, který se prostřednictvím MAS uskutečnil, byl Operační program zaměstnanost (OPZ). Jak tento program fungoval v praxi je popsáno na jednotlivých výzvách.

Aktivity, které MAS podporovala ve výzvě č. 1 z roku 2006 se zaměřením na řešení lokální nezaměstnanosti, měly za cíl připravit osoby z cílových skupin na vstup nebo návrat na trh práce. K tomuto účelu byly využívány nástroje, které motivují osoby k vyhledání a udržení zaměstnání, dále nástroje pro rozvoj kompetencí a znalostí osob a navýšení jejich orientace na trhu práce pomocí poradenských činností a programů. Pro zvyšování zaměstnanosti cílových skupin MAS také podporovala aktivity v oblastech zprostředkování zaměstnání a vytváření nových pracovních míst a pomáhala uchazečům o práci vyhledat vhodné zaměstnání. Ve vyhledávání pomáhala i zaměstnavatelům, kteří měli nedostatek pracovních sil. Pro podporu vytváření nových pracovních míst využívala MAS příspěvky na úhradu mzdových nákladů na pracovníka. Tyto příspěvky nelze obdržet na znovu přijatého zaměstnance nebo na vytváření pracovních míst ve službách, u kterých jsou náklady hrazeny ze státních příspěvků.

Každá vyhlášená výzva má svou cílovou skupinu. Pro ilustraci je v následující tabulce znázorněno zaměření výzvy č. 1.

Tabulka 12 Cílové skupiny výzvy OPZ č. 1

Název cílové skupiny	Definice cílové skupiny
Zaměstnanci	Osoby, které jsou v pracovněprávním nebo obdobném vztahu nebo služebním poměru k organizaci
Zájemci o zaměstnání	Osoby zařazené Úřadem práce ČR do evidence zájemců o zaměstnání
Uchazeči o zaměstnání	Osoby zařazené Úřadem práce ČR do evidence uchazečů o zaměstnání
Neaktivní osoby	Osoby v produktivním věku, které nejsou ani zaměstnané (zaměstnáním se pro tuto definici rozumí i výkon samostatně výdělečné činnosti) ani nezaměstnané (tj. evidované Úřadem práce ČR jako uchazeč o zaměstnání).

Zdroj: MAS Přemyslovské střední Čechy

Tyto hlavní cílové skupiny lze doplnit i o dílčí skupiny, které jsou více specificky zaměřeny. Například skupiny uchazečů do 25 let, propuštění zaměstnanci nebo handicapované osoby.

Celkem bylo MAS Přemyslovské střední Čechy vypsáno v Operačním programu zaměstnanost 11 výzev. Čtyři byly vypsány v roce 2016, další čtyři v roce 2017, dvě v roce 2018 a jedna v roce 2019. Zaměření výzev bylo následovné:

Tabulka 13 Výzvy OPZ 2014–2020

Číslo	název	roky
1	Řešení lokální nezaměstnanosti	2016, 2017, 2018
2	Podpora sociálního začleňování	2016, 2017
3	Prevence kriminality v sociálně vyloučených lokalitách	2016, 2017
4	Prorodinná opatření	2016, 2017, 2018, 2019

Zdroj: MAS Přemyslovské střední Čechy, vlastní úprava

Jak je z tabulky patrné, každá výzva měla jiné zaměření. S tím se pojí i aktivity, které MAS podporuje a cílové skupiny, na které byla výzva zaměřena.

Výzva č. 2 podporovala aktivity spojené se sociálními službami, byly to zejména terénní programy, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (pro rodiny u kterých je ohrožen vývoj dítěte v důsledku krizové sociální situace rodiny), odborné

poradenství a sociální rehabilitace. Cílovou skupinou byly sociálně vyloučené osoby a osoby tímto vyloučením ohrožené (osoby se zdravotním postižením, oběti trestné činnosti, osoby ohrožené závislostmi, bezdomovci, osoby žijící v sociálně vyloučených oblastech a další).

Výzva č. 3 se zabývala prevencí kriminality a podporovala tak aktivity, které byly spojené se vybavením a fungováním asistentů prevence kriminality (APK). Prostředky se poskytovaly především na mzdy, provoz a výstroj APK. Cílovou skupinou byly opět sociálně vyčleněné osoby.

Poslední výzva, tedy výzva č.4 byla zaměřena na rodinný život. Podporovány byly aktivity spojené se vzděláváním a s péčí o děti. Jmenovitě se jednalo o příměstské tábory, dětské skupiny, realizaci společné dopravy do škol nebo dětských skupin, vzdělávání pečujících osob a zajištění doprovodu dětem. Cílovou skupinou byly rodiny pečující o malé děti a rodiče vracející se na trh práce po mateřské dovolené.

V rámci těchto výzev bylo schváleno 20 projektů od různých žadatelů s celkovými výdaji přesahujícími 27 500 000 Kč.

4.2 Vyhodnocení rozhovorů se starosty

K samotnému terénnímu šetření byla použita metoda kvalitativního výzkumu, která spočívala ve vedení rozhovorů se starosty obcí, které spadají do území MAS Přemyslovské střední Čechy, s touto skupinou spolupracují a v období od roku 2014 do roku 2020 byl alespoň jeden projekt v jejich obci v rámci výzev operačních programů schválen. Odpovídajících starostů bylo celkem 10. Většina starostů byla již v úřadě v období od roku 2014–2020, čili se podílela na samotných projektech přihlášených do výzev. Ti, kteří v úřadě v té době nebyli se alespoň zúčastnili setkání se starosty pořádaných MAS Přemyslovské střední Čechy v roce 2020, týkajících se strategického plánu pro roky 2021–2027. Prezence starostů na těchto setkáních byla ověřena díky prezenčním listinám, které jsou dostupné na webových stránkách MAS a zároveň byly z těchto prezenčních listin získány i kontakty na starosty v podobě telefonních čísel nebo emailových adres.

Rozhovory byly vedeny dle předem stanoveného scénáře, obsahujícího 8 základních otázek, které byly doplňovány o otázky více rozvíjející dané téma, pokud se respondent k tématu nevyjádřil dostatečně obsáhle. Kladené otázky se týkaly tématu

spolupráce s MAS Přemyslovské střední Čechy a spokojenosti starostů s fungováním této MAS.

Většina oslovených starostů byla v úřadě minimálně 2. volební období a měla tedy s MAS již dostatečné zkušenosti, aby jejich odpovědi byly pro tento výzkum relevantní. Většina dotazovaných se rovněž zúčastnila setkání starostů pořádaných MAS a lze tedy předpokládat, že s MAS aktivně spolupracovali.

Rozhovory byly realizovány v průběhu měsíců října a listopadu roku 2022, krátce po komunálních volbách, které však nepředstavovaly ve výzkumu překážku, neboť ve většině obcí se starosta neměnil, nebo byl starostou již v dřívějších obdobích a po pauze znovu zvolen. Rozhovory probíhaly buďto online nebo telefonickou formou z důvodu úspory času a obtížného hledání termínu v nabitém kalendáři respondentů. Na začátku každého rozhovoru bylo respondentovi sděleno, že jeho odpovědi budou využity pouze k účelům této diplomové práce a všechna data budou anonymizována. Následně byl respondentem udělen souhlas k nahrávání rozhovorů a byly mu pokládány otázky vždy ve stejném pořadí, podle nastaveného scénáře.

4.2.1 Motivace pro spolupráci s MAS Přemyslovské střední Čechy

Prvním tématem, které bylo se starosty probíráno byl hlavní důvod, proč se rozhodli s MAS spolupracovat. Ve většině případů, byla spolupráce započata již některým z předchůdců současného starosty. V těchto případech starostové popisovali svůj pohled na spolupráci s MAS a důvod, proč s ní spolupracují i v současné době.

První otázka, na kterou starostové odpovídali zněla: *„Jaká je Vaše motivace pro spolupráci s místní akční skupinou Přemyslovské střední Čechy?“*

Všichni respondenti měli stejnou primární motivaci pro spolupráci s MAS a tou byla možnost čerpat finanční prostředky na projekty, které pomohou rozvíjet a zvelebovat jejich obce. Další motivací několika starostů byla poradenská činnost, kterou MAS nabízí v oblasti žádostí o dotace. Starostové se často neorientují v pravidlech, jak žádat o dotace, kdy je možnost čerpat finanční prostředky a podobně. V tomto ohledu je spolupráce s MAS přínosem. *„Motivace ze začátku byla v tom, že jsem nastoupila čerstvě jako starostka a neorientovala jsem se v dotačním řízení a v řadě dalších agend a ta maska poskytovala jakoby podporu v té orientaci a zprostředkovává dotace. Časem, protože už jsem členkou 13. rokem, je to ta možnost předávat si na této platformě praxi, spolupracovat s okolními obcemi, předávat si*

zkušenosti a vlastně i poznat kolegy starosty. “ Z této odpovědi je patrné, že MAS má velký přínos především pro nezkušené starosty, kterým může pomoci vyvarovat se začátečnických chyb a zároveň se na setkáních mohou seznámit s kolegy z okolních obcí a čerpat od nich zkušenosti.

4.2.2 Hodnocení spolupráce s MAS Přemyslovské střední Čechy

Druhým tématem, ke kterému se respondenti vyjadřovali byla samotná spolupráce s MAS a jejich subjektivní hodnocení celého fungování MAS v rámci této spolupráce. Starostové a starostky odpovídali na otázku: *„Jak byste hodnotil/a spolupráci s MAS Přemyslovské střední Čechy?“*

Z odpovědí jednoznačně převažovaly kladné názory na celou spolupráci s MAS. Dle většiny starostů byla spolupráce přínosná a MAS celkově hodnotily velmi kladně. *„...i když jsem byla nováček, tak byli proaktivní, což je potřeba, protože když se stanete nově starostou, tak vás zahrnují hromady informací od kraje, ORP, svaz obcí a měst a vy nestačíte ani číst. A do toho ještě soukromé firmy, které vám nabízejí svoje služby. Vy si pak musíte rozhodnout s kým je ta spolupráce smysluplná a myslím si, že u těch masek je ta práce nejvíc na blízko a nejvíc efektivní.“*

Další starostové a starostky označovali MAS za vstřícnou a bezproblémovou. Žádný z respondentů ovšem neměl možnost srovnání Přemyslovských středních Čech s jinou místní akční skupinou, neboť každá obec má možnost být součástí pouze jedné místní akční skupiny. Objevil se pouze jeden negativní názor, kdy respondent hodnotil spolupráci s MAS takto: *„Kdybych to měl dát jako školní známkování, tak 3-.“* Dále z rozhovoru vyplynulo, že MAS je v jednom případě vnímána jako zbytečný mezičlánek mezi obcí a ministerstvem a jedná se pouze o nadbytečnou byrokracii a překážku v cestě k získání dotace na projekt. Tento názor ovšem vyvrací zbytek respondentů, pro které MAS naopak představuje cestu, jak dotaci získat a kterým se získáním dotace pomáhá.

Celkově lze tedy považovat hodnocení za velmi kladné a celkovou úroveň spolupráce MAS s obcemi za velmi kvalitní a pro obce přínosnou.

4.2.3 Komunikace s MAS

Třetím zkoumaným tématem byla úroveň komunikace s místní akční skupinou. Komunikace mezi MAS a starosty je naprosto stěžejní při vyhlášení výzev a tvorbě

strategie komunitně vedeného místního rozvoje, proto je nezbytné, aby byla komunikace kvalitní, informace se ke starostům dostávaly včas a byly lehce dostupné. Hlavními komunikačními kanály MAS jsou webové stránky www.premyslovci.cz, kde se v sekci „co se děje“ zveřejňují aktuality (včetně nově vypsáných výzev) a zároveň emailová komunikace. Tyto kanály jsou doplněny o pravidelná setkání se starosty, kulturní akce, semináře a případné individuální konzultace, vedené z pravidla telefonicky.

Respondentům byla v souvislosti s komunikací položena otázka: „*Jak byste hodnotil/a komunikaci s MAS Přemyslovské střední Čechy?*“ Odpověď byla téměř ve všech případech shodná. Respondenti vyzdvihovali především komunikaci týkající se výzev a dotační agendy, kde, jak bylo zmíněno výše, je z důvodu splnění zadaných termínů a náležitostí žádosti o dotace nutné, aby komunikace byla rychlá a bezchybná. „...*Využíváme emailovou komunikaci nebo na telefonu. To jsem spokojená, to vyřizují okamžitě, rychle. Pořádají i takové semináře ke každé výzvě. My tam vždycky přijedeme s tím naším projektem a konkrétně k tomu našemu projektu nám řeknou všechny detaily. Vždycky je výzva a mají nějaký konzultační dny bych to nazvala.*“

V rozhovorech se ohledně komunikace objevily pouze dvě drobné připomínky. Jedna se týkala emailové komunikace, která by dle respondenta mohla být častější při vypsání nové výzvy, neboť hledat informace na webu zabere více času a je pravděpodobnější přehlédnutí potřebné informace. Dalším zmiňovaným nedostatkem bylo zrušení seminářů, které MAS dříve pořádala, které se ovšem netýkaly dotační agendy ani programu CLLD, ale spíše doprovodných aktivit. „...*když jsem nastoupila do úřadu, pořádali i různé školení co se týče zeleně v obci a podobně, a to už teď možná trochu postrádám. To bych docela uvítala.*“ Tato odpověď zároveň zasahuje do tématu potenciálních služeb MAS, které je rozebráno níže.

Komunikaci ze strany MAS Přemyslovské střední Čechy lze na základě odpovědí respondentů označit za výborně zvládnutou, dostatečně rychlou a častou. Starostové dostávají včasné a podrobné informace ohledně možností získání dotací, mají možnost konzultací při podání žádosti a jejich dotazy jsou vyřizovány rychle, bez zbytečného zdržení.

4.2.4 Dopady projektů na obec

Dalším tématem, na které byly starostové a starostky dotazovány, byl jejich názor na dopad projektů, které byly realizovány ve spolupráci s MAS Přemyslovské střední Čechy na jejich obec. Respondentům byla položena otázka: *„Jak vnímáte dopady realizovaných projektů s MAS Přemyslovské střední Čechy?“*

Retrospektivně je nutné uznat, že pokládat tuto otázku nemělo moc velký význam, neboť odpověď byla bez výjimky shodná a dle očekávání respondenti odpovídali vždy v pozitivním duchu. Projekty, které s MAS realizovali si sami zvolili a nedávalo by tedy smysl, aby se realizoval nějaký projekt, který by na obec měl negativní vliv. Realizované projekty se týkaly převážně vylepšování veřejných prostranství obcí, jako jsou parky, chodníky, ale také školy či hřiště. Pro menší obce mají i drobnější projekty obrovský význam a přispívají ke zlepšení vybavenosti obce a životu v ní. *„...Samozřejmě jsou to přínosné projekty pro nás, proto si je taky volíme, a proto je třeba zrovna děláme přes ně, protože ten dopad je obrovskej. Ať už to byly chodníky, máme je pěkný do dneška, tak i ostatní projekty jsou pro ty obce přínosem.“*

Dopady projektů implementovaných přes MAS je tedy nutné hodnotit pozitivně. Pro šetření by pravděpodobně bylo lepší ptát se více obecně, a to na dopady spolupráce s MAS jako takové. Respondenti by tak měli více prostoru vyjádřit se například k projektům, které MAS nevybrala nebo z nebyly realizovány z nějakého jiného důvodu.

4.2.5 Potenciální služby MAS

Páté téma bylo zaměřeno na další služby, které by podle starostů mohla MAS poskytovat a které jim momentálně chybí nebo si myslí, že by pro ně a jejich obec byly přínosné. Cílem bylo získat návrhy, které budou předány vedení MAS, která se poté může rozhodnout, zda postrádané služby implementovat nebo pokud již služby poskytují, tak o nich lépe informovat obce. Respondentům byla v této souvislosti položena otázka: *„Existují nějaké služby, které byste si ze strany MAS přál/a změnit nebo přidat?“*

U této otázky se odpovědi respondentů velmi různily. Téměř všichni ovšem měli nějaký návrh, co by mohla MAS přidat. Jak již bylo zmíněno v tématu č.3, jedním z návrhů bylo obnovení seminářů a školení zaměřených na zeleň v obci a další témata,

netýkající se dotační politiky. Tyto semináře již dříve probíhaly, ale museli být pozastaveny v důsledku epidemie Covid – 19. Po konzultaci s pracovníkem Přemyslovských středních Čech bylo zjištěno, že semináře jsou již obnoveny a zřejmě se jen informace nedostala k respondentovi.

Další návrh se týkal menších projektů, které nevyžadují velkou finanční podporu. „...*Kolikrát když jsou to menší projekty, tak ty poskytovatelé dotací chtějí rozpočet zpracovaný a teď si přesně nepamatují. Jsou takový dvě rozpočtové základny. A to kolikrát zdražuje ten celkový projekt, ty náklady na toho rozpočtáře. Tak vím, že ta maska přemýšlela o tom, že by oni sami nakoupili vybavení na to zpracování rozpočtu, to by bylo fajn, ale chápu, že to není jenom nakoupit programový vybavení, ale také vyškolit člověka, který by ho ovládal.*“ Aplikování tohoto řešení by pro MAS znamenalo spoustu nákladů. Pravděpodobně by bylo nutné vyškolit několik pracovníků a předplatit si software, který bylo možné pro tvorbu rozpočtu využívat. Také by bylo potřeba pořídit a udržovat hardware, na kterém by program bez problému fungoval. Tyto náklady by se pravděpodobně promítaly do členských příspěvků a pro obce by to tedy úsporu neznamenal.

Posledním návrhem, který byl považován za zajímavý a proveditelný, bylo zpracovávání strategických plánů, studií a podkladů pro dotace. Tato služba je již částečně realizována prostřednictvím konzultací, seminářů a dalších poradenských služeb, které MAS nabízí. Aby byla MAS schopna kompletovat žádosti o dotace za obce kompletně, musela by najmout a vyškolit několik dalších pracovníků, což by opět znamenalo náklady navíc a pravděpodobné promítnutí těchto nákladů do příspěvků od členů MAS. Tato služba není ani ze strany MAS žádoucí, protože není předmětem činností MAS a ani by být neměla. Obce mají prostor žádosti konzultovat, ale pokud by chtěli celou žádost nechat vyhotovit, je možné si na to najmout externího pracovníka mimo místní akční skupinu.

4.2.6 Přímé dotace

Šesté téma se týkalo čerpání dotací mimo spolupráci s MAS, tedy napřímo od ministerstev a dalších státních organizací. Cílem bylo zjistit, zda je pro obce MAS jediným zdrojem dotací pro rozvoj obce nebo zda jsou obce schopny dostat příspěvky i bez její pomoci. V této souvislosti byla respondentům položena otázka: „*Realizujete čerpání dotací i bez spolupráce s MAS?*“

Odpovědi respondentů bylo jednohlasné ano. Pro obce je žádat o dotace napřímo nutné, protože mohou potřebovat realizovat projekty, na které se nehodí žádná z výzev MAS a není tedy možné dostat prostřednictvím MAS dotaci. Také se může stát, že MAS žádost o dotaci zamítne nebo dá přednost jiným obcím. Následující úryvek z rozhovoru také ukazuje, že je pro obce u některých projektů finančně výhodnější žádat o dotaci napřímo. „...*Čerpáme dotace samozřejmě i bez spolupráce s maskou, protože ta maska má jenom omezený množství zdrojů, a navíc třeba i IROP, když žádáme na přímo, tak máme možnost dostat i větší peníze. Takže když jsou projekty třeba 5 a více milionů, tak se vyplatí víc žádat napřímo než přes masku. A pak jsou určitý typy projektů, který přes masku vůbec nejdou. To se musí napřímo MMR.*“

Je tedy patrné, že MAS představuje pro starosty spíše další možnost, jak získat dotace, než že by byla jedinou cestou, jak získat potřebné finance k realizování projektů.

4.2.7 Období 2021–2027

Sedmým probíraným tématem byla spolupráce obcí s MAS Přemyslovské střední Čechy v současném období tedy do roku 2027. Cílem bylo zjistit, zda starostům dosavadní spolupráce dávala natolik smysl, že v ní chtějí dále pokračovat anebo zda neplánují spolupráci s MAS ukončit. V této souvislosti byla v rozhovoru položena otázka: 7. „*Máte v následujícím období, tedy do roku 2027 v plánu spolupracovat s MAS na dalších projektech?*“

Stejně jako u předchozího tématu byla odpověď respondentů jednohlasná. Všichni dotazovaní mají v plánu se v budoucnu ucházet o dotace z vypsaných výzev. Někteří mají již projekty připraveny a čekají na vhodnou výzvu, u které by jejich projekty splňovaly potřebné parametry. Jiní vyčkávají, co MAS vyhlásí a podle toho vypracují projekty, které by se jim hodily. „...*Momentálně jsem nekoukala, co by tam přicházelo v úvahu. Vždycky spíš pasivně čekáme, co oni vyhlásí a koukneme na naše projekty, jestli by něco z toho šlo využít v dotačním titulu. Takže nemám přehled v tom dalším období. Myslím, že by se nám hodilo něco na školy.*“

O projektech na školy se zmiňovalo více respondentů, pokud tedy bude možné oblast školství do programu implementovat, najde se mnoho zájemců o případné dotace.

O potřebách obcí se MAS dozvídá na setkáních se starosty a následně jim přizpůsobuje i strategický plán. V současném plánu IROP jsou školy místní akční skupinou zahrnuty mezi oblasti, na které je vyčleněno nejvíce financí (13 mil. Korun).

4.2.8 Spolupráce mimo dotace

Osmé a poslední téma, kterému se rozhovor věnoval bylo zaměřeno na doprovodné aktivity MAS Přemyslovské střední Čechy, které se netýkají získávání dotací. Mohou to být například semináře nebo poradenské služby. V souvislosti s posledním tématem byla respondentům položena otázka: „*Spolupracujete s MAS Přemyslovské střední Čechy i v dalších aktivitách, mimo projekty, na které se vypisují dotace?*“

Cílem otázky bylo zjistit, zda obce o těchto možnostech spolupráce mají povědomí a zda tyto služby využívají či nikoli.

Zde byly kladné a záporné odpovědi v rovnováze. Několik starostů uvedlo, že služby mimo žádání o dotace nevyužívají nebo by je ani nenapadlo chtít po MAS služby nad rámec dotační agendy. Je také nutné říci, že v několika případech respondenti měli problém s pochopením otázky a nevěděli o jaké další službě ze strany MAS se jedná. Je tedy možné, že služby nevyužívají z důvodu, že nevědí, že je MAS poskytuje.

V kladných odpovědích se z aktivit objevil například projekt PřeDivO neboli Přemyslovská Divadelní Orba. Jedná se o kulturní akci pořádanou MAS Přemyslovské střední Čechy ve spolupráci s obcemi na území MAS. Na kulturní akci vystupují místní hudebníci, divadelní spolky a další umělci, ale také zde lze najít vzdělávací semináře a další aktivity pro zábavu občanů. Pro obec, ve které se festival pořádá je to dobrý způsob, jak se zviditelnit a přilákat návštěvníky z okolí. Festival proběhl zatím celkem 18krát.

Další využívanou službou MAS je jejich vlastní grant na podporu projektů veřejně prospěšných organizací, nazvaný Malý přemyslovský měšec. Z tohoto grantu jsou podporovány drobné projekty (podpora v řádech tisíců korun). Jedná se především o vzdělávací akce, podporu kulturních a sportovních akcí, činností spojených s dětmi, vybavení pro volnočasové aktivity v obci a podobně. „... *využívali jsme nějakou jejich knihovničku, měli takový šikovný videa. Tak to jsme sledovali a*

měli i nějaký svoje vlastní aktivity, říkají tomu Malý přemyslovský měšec, tak z toho už jsme taky od nich realizovali, čerpali nějaké prostředky finanční.“

Po konzultaci s pracovníkem MAS bylo zjištěno, že výše zmiňovaná knihovnička s videi dle MAS stále existuje, ale již není využívána. Také byly již v dřívějších odpovědích zmíněny semináře ohledně zeleně v obci, které musely být kvůli epidemii Covid 19 přerušeny, ale v současné době by již měli opět probíhat.

Vedlejších aktivit tedy MAS Přemyslovské střední Čechy nabízí celou řadu. Pro obce jsou tyto projekty přínosné a hlavní důvod, proč služby nevyužívají je zřejmě nízká zainteresovanost obcí a nevědomost o těchto službách.

4.3 Rozhovory s podnikateli

Pro zahrnutí širšího vzorku respondentů bylo po provedení rozhovorů se starosty provedeno dalších 5 rozhovorů s osobami ze soukromého sektoru. Dotazovaní byli podnikatelé, kteří se rovněž jako starostové hlásili přes MAS Přemyslovské střední Čechy o finanční příspěvek na své projekty. Probíraná témata byla shodná s předchozími rozhovory, otázky však byly poupraveny tak, aby jim respondenti porozuměli. Získání kontaktů k provedení rozhovorů bylo v tomto případě složitější než u starostů, kteří je mají veřejně k dispozici, a i ochota odpovídat na otázky byla ze strany podnikatelů o něco menší.

V první řadě je nutné zmínit, že se po navázání kontaktu v několika případech stalo, že podnikatel o místní akční skupině buďto vůbec neslyšel nebo o ní slyšel, ale nikdy s nimi v kontaktu nebyl. Dotace totiž často vyřizoval jménem podniku buďto zaměstnanec nebo příbuzný podnikatele. V těchto případech byly rozhovory, vedeny přímo s osobou, která byla s místní akční skupinou v kontaktu.

Odpovědi respondentů se ve většině témat shodovali s odpověďmi starostů. Témata hodnocení spolupráce a hodnocení komunikace s MAS Přemyslovské střední Čechy měla stejnou, jednoznačnou odezvu. Spolupráce je na velmi vysoké úrovni a komunikace taktéž. Pro ukázkou je připojena citace části jednoho rozhovoru: *„...komunikace byla výborná. Ať jsem kdykoli cokoli potřebovala, musím říct, že třeba i odpoledních hodinách, tak ty lidi jsou tam úžasný.“* Respondenti, kteří s MAS Přemyslovské střední Čechy spolupracují již delší dobu zároveň chválili i proaktivnost pracovníků MAS, kteří se jim sami ozývají s novými výzvami, které by mohli

konkrétní podnikatele zajímat. Výsledky šetření těchto dvou témat tedy jen utvrzují závěry z předchozích rozhovorů.

Další téma, ve kterém se podnikatelé a starostové shodovali bylo téma dopadů projektů realizovaných ve spolupráci s MAS Přemyslovské střední Čechy. Jednalo se opět o jednoznačně pozitivní odpovědi. Pro menší podnikatele znamená získání finančních prostředků rychlejší posun jejich činností na vyšší úroveň nebo pokrytí nezbytných výdajů, na které by si jinak museli brát úvěr. „... *je to pro nás obrovská pomoc. Manžel je drobný živnostník, dělá sám na sebe a ta dotace nám umožní ten stroj koupit.*“ Je tedy patrné, že význam místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy je pro podnikatele stejně velký, ne-li větší než pro obce.

Shoda nastala i v případě předposledního tématu, tedy další spolupráce v období od roku 2021 do roku 2027. Všichni podnikatelé, na základě dobrých zkušeností s MAS Přemyslovské střední Čechy, jsou otevření s touto skupinou dále spolupracovat a mají v plánu se hlásit s dalšími projekty, vyskytne-li se vhodný dotační titul.

Rozdílné odpovědi oproti odpovědím starostů se objevili v tématu motivace pro spolupráci s MAS Přemyslovské střední Čechy. Zatímco starostové vnímají MAS i jako možnost získání nových zkušeností, poznání svých kolegů, byť jejich prvotní motivace byla získání finančních prostředků, tak podnikatelé bez výjimky vnímají MAS pouze jako možný zdroj dotací a tím jsou také motivováni ke spolupráci.

S tím, že podnikatelé navazují spolupráci s MAS Přemyslovské střední Čechy pouze za účelem získání finančních prostředků, souvisí i témata možných dalších služeb MAS, které by podnikatelé chtěli využívat a služeb, které mimo dotace již využívají. Podnikatelé tím, že jsou motivováni pouze možností získat finance jiné služby nevyhledávají a ani je od MAS neočekávají. Témata dalších služeb tedy v rozhovorech nebyla podrobně rozebírána a nelze je tedy na základě rozhovorů řádně vyhodnotit.

Posledním tématem, na které byly obě skupiny respondentů dotazovány bylo realizování čerpání dotací napřímo, mimo spolupráci s MAS Přemyslovské střední Čechy. Zde se odpovědi podnikatelů a starostů taktéž rozcházely. Zatímco starostové uváděli, že je to pro ně de facto nezbytné, většina podnikatelů uvedla, že dotace mimo MAS nečerpá. Objevila se jediná výjimka, a to v případě, kdy podnikatelka žádala o dotaci napřímo ještě předtím, než se dozvěděla o možnosti žádat prostřednictvím

MAS. Žádost podnikatelce ovšem vlivem lidské chyby byla úřadem zamítnuta a prostředky nevyplaceny. Tato špatná zkušenost vedla podnikatele k vyhledání místní akční skupiny, která mu s dotacemi pomáhá. „...*Já jsem svojí první dotaci žádala napřímo a tady ta paní, která mi to vyřizovala, mi v té dotaci udělala takový chyby, že jsem nakoupila, prvníma dvěma kolama jsem prošla a pak mi to celý zamítli, takže jsem 4 roky splácela úvěr a nedostala jsem ani korunu napřímo. Takže musím říct, že s pomocí masky to fakt funguje.*“ Je tedy patrné, že MAS Přemyslovské střední Čechy je pro podnikatele velmi přínosná a pomáhá jim získat prostředky, které by sami mnohdy získat nedokázali.

Celkově vzato má MAS Přemyslovské střední Čechy velký význam jak pro obce, tak pro podnikatele a hodnocení jejich činností je ze strany respondentů velmi kladné.

5 Zhodnocení a doporučení

V této kapitole je provedeno zhodnocení získaných poznatků z analýzy dokumentů MAS Přemyslovské střední Čechy a z realizovaných rozhovorů.

Všechny potřebné informace a studované dokumenty byly získány prostřednictvím internetových stránek místní akční skupiny Přemyslovské střední Čechy (www.premyslovci.cz), které jsou každému volně dostupné. Informace byly v některých případech objasněny nebo doplněny prostřednictvím konzultace s pracovníkem MAS. Pracovníci místní akční skupiny se projeví jako velmi ochotní a vstřícní ke spolupráci. Komunikace ohledně diplomové práce s nimi probíhala vždy rychle a bez komplikací. Bez větších komplikací probíhalo i terénní šetření. Jedinou překážkou, která se naskytla, byl nedostatek času respondentů. Rozhovory probíhaly v době krátce po komunálních volbách a starostové tedy měly mnoho práce v úřadě, byť mezi respondenty cíleně nebyl žádný nově zvolený starosta.

Samotné hodnocení činností MAS Přemyslovské střední Čechy je postaveno na porovnání zjištěných zkušeností se základními principy LEADER, které byly vydány v Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 a dále zpracovány v publikaci Místní akční skupiny – Leadeři venkova (Binek a kol. 2020).

Prvním principem LEADER je dle výše zmíněných publikací Strategie místního rozvoje respektující místní potřeby a problémy. Zde je bezpečné konstatovat, že MAS Přemyslovské střední Čechy se tímto prvním principem řídí. Jak je popsáno v kapitole 4.1 této diplomové práce, MAS Přemyslovské střední Čechy operuje na území Kladenska a Slánska již od roku 2003, kdy byla založena a má sídlo přímo ve Slaném. Členové vedení MAS se tedy v této oblasti Středočeského kraje pohybují velmi dlouho a kraj i jeho potřeby dobře znají. O tom svědčí i výsledky rozhovorů, ve kterých respondenti uváděli bohaté zkušenosti MAS a znalosti prostředí. Pro názornost je uvedena citace části rozhovoru: „...oni vlastně to území dobře znají a znají i ty potřeby naše, protože to území pravidelně mapují, takže ten přehled o tom území mají.“

První princip metody LEADER se odráží také v procesu tvorby strategie místní akční skupiny, při kterém Přemyslovské střední Čechy aktivně komunikují se starosty obcí prostřednictvím několika setkání a seminářů. Na tvorbě strategie se podílejí i samotní starostové díky hlasování o prioritách obcí. Hlasování mělo v roce 2020 účast

60 obcí, což znamenalo 69 % účast. Na tvorbě strategie se podílejí mimo obce i podnikatelé a další organizace (školy, školky, farnosti apod.), kteří byli zapojeni prostřednictvím individuálních rozhovorů a dotazníků. Tento přístup je pro místní akční skupiny běžný, jak ukazuje i diplomová práce Lenky Kratochvílové publikované v roce 2019 na České zemědělské univerzitě v Praze, která se zabývala místní akční skupinou Podlipansko. V práci na straně 75 a 76 je zmíněn průzkum trhu prováděný MAS Podlipansko, který se zaměřuje na potřeby určité cílové skupiny. (Kratochvílová, 2019) Dle popisu postupu zpracování strategie 2021–2027 dostupného na stránkách MAS Podlipansko (www.podlipansko.cz) probíhá průzkum trhu prostřednictvím setkání se starosty a individuálních rozhovorů se členy cílových skupin čili stejným způsobem, jako tvorbu strategie provádí MAS Přemyslovské střední Čechy.

Znalost potřeb vyplynula i z rozhovorů s podnikateli, kde respondenti, kteří s MAS spolupracují již delší dobu uváděli, že se jim MAS sama proaktivně ozývá ohledně konkrétních vypsání výzev, zda nemají nějaký projekt, který by se na výzvu hodil. Ze získaných dat lze tedy dojít k závěru, že MAS Přemyslovské střední Čechy se prvním principem LEADER řídí.

Druhým principem metody LEADER je Budování strategie zdola nahoru. Dle Binka a kol. (2020) tento princip znamená podílení se místních aktérů na vytváření rozvojové strategie. To zahrnuje zvyšování povědomí o tvorbě strategie, pořádání školení a seminářů a také setkání se zájmovými skupinami za účelem zjištění priorit a potřeb regionu. Toto téma bylo již popsáno výše v rámci první priority. MAS Přemyslovské střední Čechy pořádá řadu setkání a seminářů, které souvisí s vyhlášením výzev, aby dala o výzvách vědět všem potenciálním zájemcům. Pořádá ovšem i další semináře, například semináře o zeleni v obci a podporuje kulturní a sportovní akce. Nejvýznamnější z akcí je Přemyslovská divadelní orba (PřeDivO), což je kulturní akce pořádaná vždy v některé z obcí v regionu MAS Přemyslovské střední Čechy, kterou MAS spolu s obcí pořádá. Také podporuje drobnější akce prostřednictvím vlastního grantu, který se nazývá Malý přemyslovský měsíc a který je podrobněji popsán v kapitole 3.1.3 této práce. Všechny tyto akce jsou kromě podpory menších zájmových skupin určené ke zviditelnění MAS pro širší veřejnost.

Z provedených rozhovorů vyšlo najevo, že starostové o Přemyslovských středních Čechách dobře vědí, to se ostatně ukázalo i na hojné účasti při setkání se

starosty. Na úrovni běžných občanů, jak vyplynulo z rozhovorů s podnikateli i z vlastních zkušeností autora, je povědomí o MAS výrazně nižší. Samotní podnikatelé v několika případech MAS vůbec neznali, i když přes ně jejich firma čerpala dotace. Žádost o dotaci za ně totiž často vyřizoval někdo jiný, buďto příbuzný nebo třeba účetní firmy. Jiní se o Přemyslovcích dozvěděli náhodou, na seminářích, které byly pořádány jinou organizací, ale kterých se MAS účastnila. Ke stejnému závěru, tedy že o MAS širší veřejnost neví, došla i Kratochvílová (2019).

Pro budoucí zviditelnění MAS Přemyslovské střední Čechy a zvýšení jejího dosahu je navrženo řešení v podobě rozšíření forem propagace MAS, alespoň o základní sociální síť, jako je například Facebook nebo Instagram, které MAS v současné době neprovozuje. Náklady na provoz sociálních sítí nejsou veliké a tímto krokem by mohl být zvýšen dosah Přemyslovských středních Čech na mladší občany a začínající podnikatele. Také by se zvýšilo povědomí o pořádaných seminářích a kulturních akcích a tím by došlo i k nárůstu účasti.

Třetím principem metody LEADER je dle Binka a kol. (2020) Uplatňování inovačních principů. Tento princip v diplomové práci není hodnocen, protože inovativní přístupy nebyly součástí průzkumu, ani se o nich neobjevila žádná zmínka v provedených rozhovorech.

Čtvrtým principem je Integrace akcí napříč odvětvími. Integrace dle Binka a kol. (2020) spočívá v propojení různých aktérů napříč odvětvími, jako jsou aktéři enviromentální, sociální, kulturní a hospodářští. Toto propojení se dle získaných dat projevuje například ve vedlejších aktivitách, které MAS Přemyslovské střední Čechy pořádá. Konkrétně se jedná o kulturní akce, kdy spolu spolupracují obce, samotná MAS, podniky i zájmové spolky. Spolupráce se projevuje i v grantu Malý přemyslovský měšec, kde za některé subjekty, které nemají právní identitu (jako jsou například školy), žádá jejich jménem o podporu samotná obec. V rozhovorech ovšem kromě kulturních akcí žádná další zmínka o propojení více aktérů neobjevila. Rozhovory ani na toto specifické téma nebyly zaměřeny, výsledky tedy nelze považovat za průkazné a nelze říci, zda by MAS měla integraci napříč odvětvími posílit nebo zda je dostatečná.

Další dva principy, Vytváření sítí místních partnerství a Spolupráce spolu souvisejí. Oba principy se týkají spolupráce místních akčních skupin navzájem mezi sebou nebo spolupráce mezi regiony či dokonce státy. Přemyslovské střední Čechy se

na aktivitách spojených se spoluprací rovněž podíleli. Jednalo se o spolupráci s ostatními MAS ve středočeském kraji, ale i o spolupráci přeshraniční. Data ke spolupracím jsou dostupná veřejně na webových stránkách MAS. Spolupráce s ostatními MAS byla navázána v několika projektech. První projekt, který je vhodné zmínit nese název Varhany znějící a v roce 2018 byl pořádán MAS Přemyslovské střední Čechy ve spolupráci s MAS Dolnobřežansko. Projekt probíhal již dříve ve spojení s jinou místní akční skupinou. Další projekty se týkaly vzdělávání a vyhotovení strategie pro evaluaci strategií MAS. Přeshraniční spolupráce byla navázána v roce 2007 s francouzskou místní akční skupinou Puisaye-Forterre z Burgundska. Spolupráce se týkala kulturních akcí a výměny zkušeností pro další rozvoj MAS.

Spolupráce MAS Přemyslovské střední Čechy je zmíněna i v dizertační práci Kateřiny Boukalové, Spolupráce v rozvoji venkova: vize nebo realita (případ místních akčních skupin) publikované v roce 2017 na ČZU v Praze. V této práci je na str. 84 uvedena spolupráce Přemyslovských středních Čech do roku 2016 na 3 projektech v rámci Středočeského kraje (Boukalová 2017). Ve srovnání s ostatními místními akčními skupinami, které ve většině případů nerealizovaly projekty žádné, na tom Přemyslovské střední Čechy byly nadprůměrně dobře. Od té doby, jak je zmíněno výše, několik projektů přibylo.

Navzdory dobrému výsledku srovnání s ostatními MAS, mají Přemyslovské střední Čechy ve spolupráci relativně málo projektů. Spolupráce by se měla vylepšit napříč celou republikou. Poslední realizovaný projekt proběhl v roce 2018 a doporučení pro MAS tedy je realizovat alespoň jeden projekt v rámci spolupráce ročně. Spolupráce může být prospěšná v ohledu sdílení zdrojů, informací, ale také publicity, kterou MAS obecně potřebují.

Poslední princip metody LEADER je Místní partnerství veřejného a soukromého sektoru: místní akční skupiny. Tento princip tvoří samotnou místní akční skupinu a je tedy jasné, že se i MAS Přemyslovské střední Čechy tímto principem řídí. Místní akční skupiny dle Binka a kol. (2020) propojují místní aktéry do formalizované skupiny, tedy MAS. V případě Přemyslovských středních Čech je propojeno celkem 53 členů místního partnerství, mezi kterými jsou zahrnuty svazky obcí, soukromé firmy i neziskové organizace. Všichni členové místního partnerství tvoří plénum

místního partnerství, které se podílí na schvalování strategických a programových dokumentů a volení členů dozorčí a správní rady.

Na základě všech zjištěných skutečností lze konstatovat, že místní akční skupina Přemyslovské střední Čechy o.p.s. se řídí všemi zkoumanými principy metody LEADER a že nebyly nalezeny žádné vážné problémy v jejím fungování a prováděných činnostech. Ohlasy na MAS ze strany naprosté většiny respondentů byly kladné a MAS tak plní svou funkci propojení aktérů místního rozvoje a implementace strategie komunitně vedeného místního rozvoje.

6 Závěr

Mas Přemyslovské střední Čechy funguje již od počátku LEADERU v České republice. V jejím vedení se nacházejí zkušené lidi, kteří mají dlouholetou praxi v oblasti realizování rozvoje venkova. Oblast, ve které MAS operuje mají detailně zmapovanou, jsou v osobním kontaktu se starosty obcí nacházejících se v jejich území působnosti i s vedoucími osobami v soukromých firmách a státních institucích. Znají tedy konkrétní potřeby daného regionu a těmto potřebám přizpůsobují svůj strategický plán a rozdělení Evropskou unií a státem přidělených financí.

Jejich činnosti zahrnují kromě tvorby strategického plánu také jeho uplatnění v podobě vyhlášení výzev, ke kterým se mohou obce hlásit se svými projekty a žádat tak MAS o přidělení dotační podpory při financování. MAS musí také posuzovat jaké projekty splňují stanovené cíle CLLD a vybrat tak která obec prostředky dostane a která nikoli. Při schvalování jednotlivých projektů se MAS řídí předem stanovenými postupy, sepsanými v rámci interních postupů MAS, které jsou veřejně dostupné na webových stránkách MAS Přemyslovské střední Čechy.

Dále v rámci programu rozvoje venkova přiděluje MAS prostředky zpravidla drobným podnikatelům, především z oblasti zemědělství a lesnictví. Ve stejném programu přiděluje prostředky i školám a školkám, které je využívají především k modernizaci vybavení.

Kromě činností v rámci státních a evropských programů iniciovala MAS Přemyslovské střední Čechy také vlastní grant, který je financován přímo prostředky MAS. Tento grant nazvaný Malý přemyslovský měšec podporuje drobné projekty neziskových, veřejně prospěšných organizací a spolků v jejich existenci, činnosti a pořádání různých kulturních, vzdělávacích a sportovních akcí, často zaměřených na děti a mládež. Tyto akce sice nejsou pro obce životně důležité (jedná se o projekty v řádech tisíců korun), ale přispívají ke kulturnímu a sociálnímu rozvoji obce a bez grantu od Přemyslovských středních Čech by se několik z těchto projektů nejspíše nerealizovalo.

Z provedených rozhovorů vyšlo najevo, že celkově vzato MAS Přemyslovské střední Čechy nemá v rámci svých činností žádné zásadní mezery. Spolupráci obcí i podnikatelů s MAS lze na základě výsledků rozhovorů označit za velmi prospěšnou.

Nejlépe MAS obstála v komunikaci, což je také jeden z nejdůležitějších bodů při činnostech spojených s přidělováním dotací.

Ze strany starostů vyvstalo i několik návrhů na zlepšení služeb MAS, mezi kterými se objevil například návrh na zaměstnání rozpočtáře, který by pomáhal obcím při zpravování rozpočtu drobnějších projektů nebo návrh, že by MAS kompletovala žádosti za obce. Ani jeden z těchto návrhů není ze strany MAS proveditelný a ani žádoucí.

Prostor pro zlepšení má MAS především v oblasti sebe prezentace. Vyšlo najevo, že MAS není mezi širší veřejností moc známá a že nevyužívá mnoho možností, jak se do povědomí lidí dostat. Bylo doporučeno začít se více prezentovat v rámci sociálních sítí, kde Přemyslovské střední Čechy mohou jednoduše oslovit širokou veřejnost a dát o sobě více vědět především drobným podnikatelům, kteří by mohli stát o využití služeb MAS.

7 Seznam použitých zdrojů

ASOCIACE SOUKROMÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ, 2022. O asociaci soukromého zemědělství [online] cit. [cit. 2022-11-29], dostupné z: <https://www.asz.cz/o-asz/>

BINEK, J., KONEČNÝ O., ŠILHAN Z., SVOBODOVÁ H., CHALOUPKOVÁ M., 2020. Místní akční skupiny, leaderi venkova? 1. vyd. Brno: GaREP Publishing, 168 s. ISBN 978-80-7509-755-2.

BINEK, J., SVOBODOVÁ, H., HOLEČEK, J., GALVASOVÁ, I., CHABIČOVSKÁ, K. 2009. Synergie ve venkovském prostoru – Aktéři a nástroje rozvoje venkova. 1. vyd. Brno: GaREP Publishing, 96 s. ISBN 978-80-904308-0-8.

BINEK, J., TOUŠEK V., GALVASOVÁ I., VĚŽNÍK A., KUNC J., SEIDENGLANZ D., HALÁSEK D., ŘEHÁK S., 2007. Venkovský prostor a jeho oživení. 1. vyd. Brno: Georgetown, 140 s. ISBN 80-251-19-5.

BLAŽEK, J. a D. UHLÍŘ, 2020. Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace. Vydání třetí, přepracované a doplněné. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-4566-7.

BOUKALOVÁ, K., 2017. Spolupráce v rozvoji venkova: vize nebo realita (případ místních akčních skupin). Disertační práce. Vyd. ČZU v Praze.

ČEPELKA, Oldřich, 2008. Místní akční skupiny v ČR v roce pět. Vyd. Tima Liberec.

ČESKO. 2000. Zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení) ze dne 12. 04. 2000. In: Sběrka zákonů České republiky.

ČESKO. 2000. Zákon č. 248/2000 o podpoře regionálního rozvoje (obecní zřízení) ze dne 29. 06. 2000. In: Sběrka zákonů České republiky.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2009. Postavení venkova v krajích. [online]. Praha: Český statistický úřad, 1. prosince 2009 [cit. 2022-10-29]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/postaveni_venkova_v_krajich_cr

DISMAN, M., 2002. Jak se vyrábí sociologická znalost. 3. vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 80-246-0139-7

EVROPSKÁ KOMISE, 2010. Sdělení komise: Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. [online]. Brusel. 34 s. [cit. 2022-10-29]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/getmedia/7c31b211-1a5a-46a8-b6bd-151b72dc94ec/EU2020-CJ.pdf>

EUROPEAN NETWORK FOR RURAL DEVELOPMENT, 2022. LAG database. [online]. Dostupné z: https://enrd.ec.europa.eu/leader-clld/lag-database/_en?f%5B0%5D=im_field_enrd_lag_country%3A19213

GALVASOVÁ, Iva, Jan BINEK, Jan HOLEČEK, Kateřina CHABIČOVSKÁ a Zdeněk SZCZYRBA, 2008. Průmysl cestovního ruchu. 1.vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 264 s. ISBN 978-80-87147-06-1

JEŽEK, Jiří a kol. 2014. Regionální rozvoj. Vyd. 1. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni. 122 s. ISBN 978-80-261-0462-9

KRATOCHVÍLOVÁ L., 2019, Hodnocení místních akčních skupin: Případová studie MAS Podlipansko. Diplomová práce. Vyd. ČZU v Praze.

LOŠŤÁK, Michal a Helena HUDEČKOVÁ, 2010. Preliminary impacts of the LEADER+ approach in the Czech Republic. Agric. Econ. – Czech, 56, 2010 (6): 249–265 [online] [cit. 2022-11-11]. Dostupné z: https://www.agriculturejournals.cz/publicFiles/27_2010-AGRICECON.pdf

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR, 2021. Operační program zaměstnanost plus 2021-2027. [online] [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.esfcr.cz/opz-plus>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2022. CLLD. [online]. Praha. [cit. 2022-11-29]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/clld>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2022. Integrovaný regionální program 2021–2027. [online]. Praha. [cit. 2022-11-29]. Dostupné z: https://irop.mmr.cz/getmedia/5ceac12e-2a74-41cf-aeaa-d297091d5358/PD-IROP-2021-2027_20220701.pdf.aspx?ext=.pdf

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2022. Místní akční skupina (MAS) DotaceEu, slovník pojmů. [online]. Praha. [cit. 2022-11-02]. Dostupné z: [https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/m/mistni-akcni-skupina-\(mas\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/m/mistni-akcni-skupina-(mas))

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2022. Evropská územní spolupráce. [online]. Praha. [cit. 2022-11-02]. Dostupné z: [https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/e/evropska-uzemni-spoluprace-\(eus\)](https://www.dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu/e/evropska-uzemni-spoluprace-(eus))

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2021. Programové období 2021-2027. [online] [cit. 2022-11-02]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2020. Strategie regionální rozvoje na období 2014-2020. [online]. (PDF), Praha. 150 s. [cit. 2022-11-02]. Dostupné z: <https://mmr.cz/getmedia/a9fc8be4-58a0-4137-9c6d-f9a05466a115/SRR-2014-2020.pdf.aspx?ext=.pdf>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2019. Koncepce rozvoje venkova. [online]. Praha. [cit. 2022-10-29]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/regionalni-rozvoj/regionalni-politika/koncepce-a-strategie/koncepce-rozvoje-venkova>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2006. Strategie regionální rozvoje České republiky. [online]. (PDF), 109 s. [cit. 2022-10-29]. Dostupné z: https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/_strategie-regionalniho-rozvoje_2007-2013-2006-.pdf

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR, 2022. Nový Strategický plán společné zemědělské politiky: 200 miliard na ekologii, pestřejší zemědělství a udržitelný rozvoj odvětví. Tisková zpráva [online]. Praha, [cit. 2022-11-29]. Dostupné z: https://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2022_novy-strategicky-plan-spolecne.html

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ ČR, 2013. Program rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013 [online]. Praha, 224 s. [cit. 2022-10-29]. Dostupné z: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_s-tazeni%2Fefafd%2F1393415127062.pdf

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, 2021. Kde působí MAS. [online]. Hradec nad Moravicí. [cit. 2022-11-02]. Dostupné z: <https://www.nsmascr.cz/o-spolku/kde-pusobi-mas/>

NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN ČR, 2012. Komunitně vedený místní rozvoj v praxi České republiky, Dodatek k národnímu strategickému plánu Leader 2014+. [online]. [cit. 2022-11-02]. Dostupné z: <http://unicovsko.cz/ops/files/archive4/471-LEADER201420unorFINAL.pdf>

OECD, 2016. OECD Regional Outlook 2016: Productive Regions for Inclusive Societies, Paris: OECD Publishing, 2016. [online]. [cit. 2022-10-12]. dostupné z: <https://doi.org/10.1787/9789264260245-en>

PELCL, P., HAVRÁNEK T., LEHMANNOVÁ A., MARTÍNEK J., 2008. Metodika dobré praxe místních akčních skupin v České republice: Zpráva z výzkumného projektu, 2007-2008. Plzeň: Centrum pro komunitní práci. ISBN 978-80-86902-74-6

PERLÍN, R., KUČEROVÁ, S., KUČERA, Z. 2010. Typologie venkovského prostoru Česka. [online]. [cit. 2022-10-29] In: Geografie, roč. 115, č. 2. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/279511961_Typologie_venkovskeho_prostoru_Ceska

PŘEMYSLOVSKÉ STŘEDNÍ ČECHY O.P.S., 2022. OPZ, Specifická část pravidel pro žadatele OPZ [online]. [cit. 2022-11-20]. Dostupné z: <https://www.premyslovci.cz/obdobi-2021-2027/opz-operacni-program-zamestnanost/file/1791-specificka-cast-pravidel-pro-zadatele-opz>

PŘEMYSLOVSKÉ STŘEDNÍ ČECHY O.P.S., 2022. OPZ, Obecná část pravidel pro žadatele OPZ [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.premyslovci.cz/obdobi-2021-2027/opz-operacni-program-zamestnanost/file/1790-obecna-pravidla-pro-zadatele-opz>

PŘEMYSLOVSKÉ STŘEDNÍ ČECHY O.P.S., 2022. Malý přemyslovský měsíc. [online]. [cit. 2022-11-15]. Dostupné z: <https://www.premyslovci.cz/maly-premyslovsky-mesec>

PŘEMYSLOVSKÉ STŘEDNÍ ČECHY O.P.S., 2022. PRV, výzvy [online]. [cit. 2022-11-10]. Dostupné z: <https://www.premyslovci.cz/obdobi-2014-2020/prv-program-rozvoje-venkova/prv-vyzvy-2>

PŘEMYSLOVSKÉ STŘEDNÍ ČECHY O.P.S., 2021. Strategie 2021-2027. [online]. [cit. 2022-11-10]. Dostupné z: <https://www.premyslovci.cz/obdobi-2021-2027/strategie-clld/file/1728-strategie-2021-2027>

PŘEMYSLOVSKÉ STŘEDNÍ ČECHY O.P.S., 2020. PřeDivO. [online]. [cit. 2022-11-20]. Dostupné z: <https://www.premyslovci.cz/predivo-premyslovske-stredni-cechy>

PŘEMYSLOVSKÉ STŘEDNÍ ČECHY O.P.S., 2020. Statut přemyslovské střední Čechy o.p.s. [online]. [cit. 2022-11-10]. Dostupné z: <https://www.premyslovci.cz/zakladni-dokumenty/statut-premyslovske-stredni-cechy-o-p-s-2/file/1609-statut-premyslovske-stredni-cechy-o-p-s-11-8-2020>

PŘEMYSLOVSKÉ STŘEDNÍ ČECHY O.P.S. 2020. Prezenční listiny setkání starostů [online]. [cit. 2022-11-12]. Dostupné z: <https://www.premyslovci.cz/obdobi-2021-2027/strategie-clld/file/1616-prezencni-listiny-setkani-starostu>

PŘEMYSLOVSKÉ STŘEDNÍ ČECHY O.P.S. 2016. Integrovaná rozvojová strategie území. [online]. [cit. 2022-11-10]. Dostupné z: <https://www.premyslovci.cz/zakladni-informace-premyslovske-stredni-cechy/strategicke-dokumenty-mas/obdobi-2014-2020/file/1770-sclld-po-zmene-c-18-strategicka-část>

SVOBODOVÁ, H. 2009. Faktory rozvoje venkova v podmínkách České republiky. Rigorózní práce. Brno: Geografický ústav PřF MU

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE, 2005. Nařízení Evropské komise č. 1698/2005: o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova ze dne 20. 09 2005 (EZFRV/EAFRD), článek 61. In: Úřední věstník Evropské unie, ročník 2005 [online]. Brusel: Úřední věstník Evropské unie, [cit. 2022-11-02]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32005R1698&from=FR>

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 Rozdělení oblastí dle MMR ČR.....	19
---	----

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 Matice aktérů regionálního rozvoje.....	21
Tabulka 2 Osy PRV 2007–2013	24
Tabulka 3 Národní operační programy 2014–2020.....	26
Tabulka 4 Národní operační programy 2021–2027.....	27
Tabulka 5 Zakládající členové Přemyslovských středních Čech o.p.s.....	36
Tabulka 6 Tvorba strategie CLLD 2021-2027	39
Tabulka 7 Dílčí rozvojové potřeby 2021-2027.....	40
Tabulka 8 Priority obcí 2021-2027	41
Tabulka 9 Podpořené projekty MPM.....	47
Tabulka 10 Přehled výzev IROP 2014–2020	49
Tabulka 11 Výzva č. 1/2017	50
Tabulka 12 Cílové skupiny výzvy OPZ č. 1.....	52
Tabulka 13 Výzvy OPZ 2014–2020	52

8.3 Seznam použitých zkratk

ASZ Asociace soukromého zemědělství
CLLD Komunitně vedený místní rozvoj
ČR Česká republika
ČSÚ Český statistický úřad
DSO Dobrovolné sdružení obcí
EAFRD Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EMFF Evropský námořní a rybářský fond
ERDF Evropský fond pro regionální rozvoj
ESI Evropské strukturální a investiční fondy
EU Evropská unie
FS Fond soudržnosti
IROP Integrovaný operační program
LEADER Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku
MMR Ministerstvo pro místní rozvoj

MZe Ministerstvo zemědělství

MAS Místní akční skupina

NSMAS ČR Národní síť místních akčních skupin České republiky

NSPRV Národní strategický plán rozvoje venkova

NSRR Národní strategický referenční rámec

OECD Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

OP TAK Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost

OP Z Operační program Zaměstnanost

OP ŽP Operační program Životní prostředí

PRV Program rozvoje venkova

ROP regionální operační program

SCLLD Strategie komunitně vedeného místního rozvoje

SZP Společná zemědělská politika

9 Přílohy

Příloha 1 Seznam partnerů MAS Přemyslovské střední Čechy k 20.9.2022	80
---	-----------

Příloha 1 Seznam partnerů MAS Přemyslovské střední Čechy k 20.9.2022

Partner	Sektor	Zájmová skupina
Česká tábornická unie T.K. DRACI Roztoky	Soukromý – neziskový	Příroda a krajina
Kladensko a Slánsko	Veřejný	Ostatní
EKOFRUKT Slaný spol. s r.o.	Soukromý – podnikatelský	Podnikatelé v zemědělství
Město Slaný	Veřejný	Obce
Nadační fond Koleč	Soukromý – neziskový	Kultura a vzdělávání
Poláček Farma Hole s.r.o.	Soukromý – podnikatelský	Podnikatelé v zemědělství
Roztoč z.s.	Soukromý – neziskový	Kultura a vzdělávání
Římskokatolická farnost Roztoky u Prahy	Soukromý – neziskový	Ostatní
Sbor dobrovolných hasičů Velvary	Soukromý – neziskový	Sport
SILNICE Slaný, spol. s.r.o.	Soukromý – podnikatelský	Ostatní podnikatelé
Spolek pro obnovu únětické kultury	Soukromý – neziskový	Kultura a vzdělávání
mikroregion "Od Okoře k Vltavě"	Veřejný	Ostatní
Vodohospodářské Sdružení obcí Slánské oblasti	Veřejný	Ostatní
RNDr. Jaroslav Huk, CSc.	Soukromý – neziskový	Fyzické osoby
Jitka Janouchová	Soukromý – neziskový	Fyzické osoby
František Saifrt	Soukromý – neziskový	Fyzické osoby
Tělocvičná jednota Sokol Roztoky u Prahy	Soukromý – neziskový	Sport
Městys Zlonice	Veřejný	Obce
Obec Horoměřice	Veřejný	Obce
Harvest Films z.s.	Soukromý – neziskový	Kultura a vzdělávání
Jana Holíková	Soukromý – podnikatelský	Podnikatelé v zemědělství
1. Zichovecká s.r.o	Soukromý – podnikatelský	Ostatní podnikatelé
Město Smečno	Veřejný	Obce
Mateřská škola Jablíčko Velké Přílepy, okres Praha-západ	Veřejný	Kultura a vzdělávání
Mgr. Kateřina Husárová	Soukromý – neziskový	Fyzické osoby
Obec Tuřany	Veřejný	Obce
Zoopark Zájezd o.p.s.	Soukromý – neziskový	Kultura a vzdělávání
Obec Klobuky	Veřejný	Obce

Obec Únětice	Veřejný	Obce
Obec Žižice	Veřejný	Obce
Obec Stehelčevy	Veřejný	Obce
Obec Libochovičky	Veřejný	Obce
Statek Kováry z.s.	Soukromý – neziskový	Sport
Sbor dobrovolných hasičů Pichov	Soukromý – neziskový	Sport
SDRUŽENÍ HASIČŮ ČECH, MORAVY A SLEZSKA SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ – KOZINEC	Soukromý – neziskový	Kultura a vzdělávání
Obec Zajezd	Veřejný	Obce
"Budečsko"	Veřejný	Ostatní
Michal Vocilka	Soukromý – neziskový	Fyzické osoby
Obec Nelahozeves	Veřejný	Obce
Spolek Natvrdlí	Soukromý – neziskový	Kultura a vzdělávání
Obec Lidice	Veřejný	Obce
Romodrom o.p.s.	Soukromý – neziskový	Ostatní
Město Buštěhrad	Veřejný	Obce
Město Velvary	Veřejný	Obce
Mateřská škola Řisuty, okres Kladno	Veřejný	Kultura a vzdělávání
Statek Novák Jarpice	Soukromý – podnikatelský	Podnikatelé v zemědělství
Obec Pchery	Veřejný	Obce
David Holík	Soukromý – podnikatelský	Podnikatelé v zemědělství
Agra Řisuty s.r.o.	Soukromý – podnikatelský	Podnikatelé v zemědělství
Jaroslav Rank	Soukromý – neziskový	Fyzické osoby
Jana Isopová	Soukromý – neziskový	Fyzické osoby

Zdroj: MAS Přemyslovské střední Čechy